

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-40-5-87
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-07-27 pavedimą Nr. P-40-5

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Rasa Kislovskienė (grupės vadovė)

Zita Rimkevičienė

Daiva Latvėnienė

Alma Bulkevičienė

Antanas Kukauskas

Vytautas Markauskas

Auditas pradėtas 2012-08-01

Auditas baigtas 2013-07-15

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti

Valstybės kontrolės interneto puslapyje

adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	4
Audito apimtis ir metodai	5
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	8
1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų	8
1.1. Dėl ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	8
1.1.1. III lygio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų konsolidavimo procesas	8
1.1.2. Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų buhalterinė apskaita pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus	10
1.1.3. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos buhalterinė apskaita	12
1.1.4. Nustatytų neatitikimų įtaka konsoliduotajam finansinių ataskaitų rinkiniui	14
1.2. Dėl Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų biudžeto įvykdymo ataskaitų	14
1.3. Dėl Policijos departamento ir jam pavaldžių konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	15
2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo	16
2.1. Dėl aprūpinimo ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis ir specialiosiomis priemonėmis	16
2.1.1. Dėl valstybės įstaigų aprūpinimo ginkluote	16
2.1.2. Dėl pirkimo procedūrų vykdymo įsigyjant ginkluotę ir karinę įrangą	18
2.1.3. Dėl ginkluotės įsigijimo Policijos departamente	19
2.2. Dėl turto naudojimo	22
2.3. Dėl transporto priemonių aptarnavimo ir kuro panaudojimo	22
2.4. Dėl priemokų mokėjimo	24
2.5. Dėl paslaugų suteikimo	25
2.6. Dėl kainodaros nustatymo	26
2.7. Dėl asignavimų naudojimo ateinančių metų išlaidoms dengti	26
2.8. Dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos	27
2.8.1. Dėl viešųjų pirkimų procedūrų	27
2.8.2. Dėl turto nuomos	28

2.8.3. Dėl sutarčių vykdymo kontrolės ir administravimo	30
2.8.4. Dėl reprezentacinių išlaidų	31
3. Kiti pastebėjimai	31
3.1. Dėl valstybės biudžeto lėšų, panaudotų už priverstinės pravaikštos laiką ir neturtinei žalai apmokėti, susigrąžinimo	31
3.2. Dėl Bendrojo pagalbos centro informacinės sistemos aptarnavimo paslaugų pirkimo	32
3.3. Dėl Policijos departamento ankstesnių metų audito rekomendacijų įgyvendinimo	33
4. Rekomendacijos	34
Priedai	36

IŽANGA

Audito tikslas – teisėtumo požiūriu įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2013 metams planavimą; audituojamo subjekto 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, kuri formuoja valstybės politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, o įstatymų nustatytais atvejais – ją įgyvendina vidaus reikalų ministrui pavestose valdymo srityse. Vidaus reikalų ministerijos adresas: Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius; identifikavimo kodas 188601464.

Vidaus reikalų ministerijos auditas apėmė ir vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigą Policijos departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos, kurio vykdomos programos finansuojamos iš šiai institucijai įstatymu atskira eilute patvirtintų asignavimų. Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos yra statutiniais pagrindais veikianti vidaus reikalų centrinė įstaiga, kuri organizuoja policijos įstaigų veiklą, užtikrina viešąją tvarką ir visuomenės saugumą, žmogaus teisių ir laisvių apsaugą. Policijos departamento steigėjas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Policijos departamento adresas: Saltoniškių g. 19, Vilnius, identifikavimo kodas – 188785847.

Audituojamu laikotarpiu vidaus reikalų ministro pareigas ėjo: iki 2012-03-26 Raimundas Palaitis, laikinai nuo 2012-03-26 iki 2012-04-16 Raimondas Šukys, nuo 2012-04-16 iki 2012-12-12 Artūras Melianas, nuo 2012-12-12 Dailis Alfonsas Barakauskas. Vidaus reikalų ministerijos kancleriu buvo Evaldas Gustas, vidaus reikalų ministro įsakymu įgaliotas būti Vidaus reikalų ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų valdytoju. Vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Ekonomikos ir finansų departamento direktorius Bronislavas Deveikis, o nuo 2012-12-10 – Ilona Pileckienė.

Audituojamu laikotarpiu Policijos departamentui vadovavo generalinis komisaras Saulius Skvernelis, vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė departamento Finansų valdybos viršininkas Romualdas Voišnis.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinami Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai, kuriuos sudarė skirtingo dydžio subjektų grupės:

- konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys, sudarytas konsoliduojant vidaus reikalų ministerijos, 46 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų, Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos finansines ataskaitas;
- Vidaus reikalų ministerijos konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, sudarytas ministerijos ir 46 jai pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu;
- Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, sudarytas departamento ir 15 jam pavaldžių biudžetinių įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitų pagrindu.

Audito metu vertintą Vidaus reikalų ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė:

- Finansinės būklės ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Pinigų srautų ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis;
- 2012 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

Vidaus reikalų ministerijos konsoliduojamų subjektų grupės turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis, kaip nurodyta finansinės būklės ataskaitoje, 2012 metų pradžioje buvo iš viso 1 574 490,9 tūkst. Lt, pabaigoje – 1 441 566,3 tūkst. Lt.

Audito metu vertintus Vidaus reikalų ministerijos ir Policijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos 2012 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius sudarė:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2012 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Mokėtinų ir gautinų sumų 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4);
- Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5).

Vidaus reikalų ministerija ir 46 pavaldžios įstaigos 2012 metais vykdė 18 programų:

- Saugomų asmenų ir objektų apsaugos vykdymas (kodas 01 02);
- Ypatingų viešosios tvarkos situacijų kontrolė (kodas 01 04);
- Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos veiklos vykdymas (kodas 01 05);
- Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsauga sausumoje, teritorinėje jūroje ir Kuršių mariose, Šengeno teisyno reikalavimų išorės sienos kontrolės srityje įgyvendinimas (kodas 01 06);
- Valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų tvarkytojo funkcijų vykdymas (kodas 01 07);
- Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas (kodas 01 09);
- Valstybės remiama teisėsaugos ir teisingumo institucijų pareigūnų sveikatos priežiūra ir buvusių vidaus tarnybos sistemos pareigūnų pensinis aprūpinimas (kodas 01 15);
- Lietuvos Respublikos piliečių ir užsieniečių migracijos procesų valdymo tobulinimas (kodas 01 17);
- Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąją techniką (kodas 01 42);
- Išorės sienų fondo programa (kodas 01 55);
- Europos grąžinimo fondo programa (kodas 01 56);
- Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių valstybės politikos formavimas, įgyvendinimo koordinavimas ir kontrolė (kodas 02 01);
- Valstybės tarnybos politikos įgyvendinimas ir valdymo tobulinimas (kodas 02 08);
- Elektroninės informacijos saugos (kibernetinio saugumo) politikos įgyvendinimas ir vidaus reikalų sistemos infrastruktūros plėtra (kodas 02 11);
- Regionų plėtros ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos programų įgyvendinimo užtikrinimas (kodas 03 03);
- Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programa (kodas 03 53);
- Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės programa (kodas 03 54);
- Norvegijos finansinės paramos programa (kodas 03 58).

Šioms programoms patvirtinta 1 430 303 tūkst. Lt asignavimų: 1 405 863 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 338 125 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 24 440 tūkst. Lt turtui įsigyti¹. Be to, 2011 metais nepanaudotas pajamų įmokų 2 109 tūkst. Lt likutis perkeltas į 2012 metų asignavimų planą.

¹ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (2011 m. gruodžio 20d. Nr. XI-1823).

Vyriausybės nutarimu² skirta 6 500 tūkst. Lt. Panaudota 1 276 138,8 tūkst. Lt: 1250949, 3 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 419 248,7 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 25 189,5 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Policijos departamentas ir 15 pavaldžių įstaigų 2012 metais vykdė 2 programas:

- Policijos pareigūnų mokymas ir profesinės kvalifikacijos tobulinimas (kodas 01 002);
- Teisėtvarkos užtikrinimas šalyje, policijai keliamų Europos Sąjungoje reikalavimų įgyvendinimas (kodas 01 003).

Šioms programoms patvirtinta 637 342 tūkst. Lt asignavimų: 621 153 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 406 923 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 16 189 tūkst. Lt turtui įsigyti³. Be to, 2011 metais nepanaudotas pajamų įmokų 3 745,2 tūkst. Lt likutis perkeltas į 2012 metų asignavimų planą. Panaudota 639 434,9 tūkst. Lt: 622 906,6 tūkst. Lt išlaidoms (iš jų 493 991,6 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) ir 16 528,3 tūkst. Lt turtui įsigyti.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniuose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Atsižvelgdami į tai, kad viešojo sektoriaus grupių, rengiančių 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, sudėtis skyrėsi, ir įvertinę tam tikrų subjektų, sudarančių grupes, reikšmingumą, Vidaus reikalų ministerijoje ir jai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose suplanavome ir atlikome audito procedūras: vertinome 2012 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą. Policijos departamente, kuris priklauso Vidaus reikalų ministerijos konsoliduojamų subjektų grupei, vertinome finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių teisingumą bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausiose rizikos srityse;
- tvarkos aprašų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra, kurie leido susipažinti su vidaus reikalų institucijoje sukurta kontrolės aplinka ir procedūromis;
- svarbiausių sričių (ilgalaikio turto, pagrindinės ir kitos veiklos pajamų, darbo užmokesčio, soc. draudimo ir soc. išmokų, pagrindinės ir kitos veiklos sąnaudų) pagrindinės audito procedūros –

² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-10-16 nutarimas Nr. 1253.

³ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (2012-12-20 Nr. XII-65).

ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių detaliosios ir analitinės audito procedūros. Tam buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Taip pat vertinome, kaip audituojami subjektai laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2013 metams planavimas. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į jų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus nesilaikymo padarinius.

Audito įrodymai gauti taikant skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitinės ir kitas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų

1.1. Dėl ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

1.1.1. III lygio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų konsolidavimo procesas

Vidaus reikalų ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimo valdytojo 2012 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarančios ataskaitos nurodytos dalyje „Audito apimtis ir metodai“. Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo⁴ 24 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad, sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai turta, finansavimo sumas ir įsipareigojimus turi įvertinti vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS). Remiantis jais, Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Vidaus reikalų ministerija, rengdama 2012 metų Vidaus reikalų ministerijos, jai pavaldžių biudžetinių įstaigų ir vidaus reikalų ministro valdymo srities asignavimų valdytojų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, neužtikrino, kad informacija rinkinyje būtų pateikta pagal VSAFAS reikalavimus.

⁴ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212.

Ministerija nesivadovavo 1-uju VSAFAS⁵, nes konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje pateikė neišsamią informaciją:

– nesivadovavo 10-uju⁶ ir 6-uju VSAFAS⁷, nes aiškinamojo rašto tekste nedetalizavo pagrindinės veiklos kitų pajamų (140 871,7 tūkst. Lt), pervestinių į biudžetą pagrindinės veiklos kitų pajamų (95 358,1 tūkst. Lt), kitos veiklos pajamų (1 581,5 tūkst. Lt), pervestinių į biudžetą kitos veiklos pajamų (430,4 tūkst. Lt), kitos veiklos sąnaudų (716,8 tūkst. Lt), finansinės ir investicinės veiklos pajamų (72,9 tūkst. Lt) ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų (3 035,6 tūkst. Lt) reikšmingų sumų, ir nenurodė suteiktų paslaugų pobūdžio (41 437,5 tūkst. Lt);

– nesivadovavo 18-uju VSAFAS⁸, nes aiškinamojo rašto tekste nedetalizavo atidėjinių (1 439,7 tūkst. Lt) reikšmingų sumų;

– nesivadovavo 7-uju VSAFAS⁹, nes informaciją apie apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo sumas (1 013,3 tūkst. Lt) aiškinamajame rašte pateikė pagal neaktualios VSAFAS redakcijos patvirtintus priedus. Aiškinamojo rašto tekste nepateikė informacijos apie esminių apskaitos klaidų pobūdį ir ataskaitinį laikotarpį, kurį esminė klaida buvo padaryta, kokiems finansinės būklės ataskaitos straipsniams esminės apskaitos klaidos taisymas turėjo įtakos, ir koregavimo sumas, registruotas apskaitoje ir įtrauktas rodant grynąjį ataskaitinio laikotarpio perviršį ar deficitą. Pažymime, kad šis neatitikimas susidarė dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje pagal aktualią redakciją nepakeistos ataskaitos formos.

Ministerijai pavaldžios įstaigos (Turto valdymo ir ūkio departamentas ir Valstybės tarnybos departamentas) nesivadovavo 15-uju VSAFAS¹⁰, nes, prieš rengdami konsoliduotąsias finansines ataskaitas, nesuderino tarpusavio ūkinės operacijos dėl nemokamai perduoto nematerialiojo turto, kurio įsigijimo vertė – 1 830,4 tūkst. Lt, o sukaupta amortizacijos suma – 1 830,4 tūkst. Lt.

Ministerija, jai pavaldžios įstaigos ir Policijos departamentui pavaldi įstaiga pasirinko netinkamas derinimo eilutes ar aiškinamojo rašto prieduose neatskleidė reikalaujamos informacijos, todėl netinkamai atliko tarpusavio derinimo operacijas:

- Ministerija finansavimo pajamų eliminavimo informacijoje nenurodė 17 670,7 tūkst. Lt finansavimo pajamų.
- Ginklų fondas pinigų srautų ataskaitos eilutėje „Į kitus išteklių fondus pervestų lėšų per ataskaitinį laikotarpį suma“ nenurodė 907,8 tūkst. Lt Valstybinei mokesčių inspekcijai ir Muitinės departamentui sumokėtų pridėtinės veiklos, maitinimo, importo pridėtinės veiklos ir kitų mokesčių suderintos tarpusavio operacijos.
- Ginklų fondas pervestas pajamas už parduotas prekes (2 120 tūkst. Lt) ir pervestas viešojo sektoriaus

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-28 įsakymu Nr. 1K-388 (2009-12-24 Nr. 1K-476 redakcija) patvirtintas 1-asis VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, 33.3 p.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymu Nr. 1K-161 (2010-04-26 Nr. 1K-129 redakcija) patvirtintas 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“, 42 p.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-18 įsakymu Nr. 1K-247 (2009-12-24 Nr. 1K-479 redakcija) patvirtintas 6-asis VSAFAS „Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas“, 32 p.

⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-08-21 įsakymu Nr. 1K-252 (2010-07-20 Nr. 1K-225 redakcija) patvirtintas 18-asis VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“, 55 p.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-08 įsakymu Nr. 1K-058 (2009-12-16 Nr. 1K-456 redakcija) patvirtintas 7-asis VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, 27, 28 ir 30 p.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-433 (2010-05-05 Nr. 1K-151 redakcija) patvirtintas 15-asis VSAFAS „Konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“, 23.1 p.

subjektų sumas už suteiktas paslaugas (77,9 tūkst. Lt) tarpusavio derinimo operacijose neteisingai nurodė eilutėje „Kitos išmokos kitiems viešojo sektoriaus subjektams“, o ne eilutėje „Į valstybės biudžetą pervestos lėšos per ataskaitinį laikotarpį“.

- Ginklų fondas pagrindinės veiklos (išmokų) 2 070,2 tūkst. Lt sumą pagrindinės veiklos (išmokų) pinigų srautų eliminavimo informacijoje neteisingai nurodė prie tiesioginių, o ne prie netiesioginių pinigų srautų.
- Ginklų fondas, atlikdamas tarpusavio sąnaudų eliminavimo operaciją, 231,3 tūkst. Lt sąnaudų neteisingai nurodė eilutėje „Ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos kitos sąnaudos kitiems viešojo sektoriaus subjektams“, o ne „Ataskaitinio laikotarpio kitų paslaugų kitiems viešojo sektoriaus subjektams sąnaudos“.
- Ginklų fondas aiškinamojo rašto informacijoje apie trumpalaikes mokėtinas sumas nenurodė 27,8 tūkst. Lt sukaupytų atostogų sąnaudų.
- Ginklų fondas finansavimo pajamų eliminavimo informacijoje nenurodė 35,6 tūkst. Lt finansavimo pajamų.
- Viešojo saugumo tarnyba sunaudotų atsargų, kurios įsigytos iš Ginklų fondo su pelno marža, įsigijimo savikainą 142,6 tūkst. Lt nederinamose eliminavimo operacijose neteisingai nurodė eilutėje „Atsargos skirtos parduoti“, o ne „Medžiagos, žaliavos ir ūkinis inventorių“.
- Vadovybės apsaugos departamentas gautinų sumų derinimo operacijoje nurodė 1 295 tūkst. Lt mažiau.
- Utenos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nederinamoje eliminavimo informacijoje nenurodė 2011-12-31 esantį atidėjinių likutį 289,1 tūkst. Lt.

Vidaus reikalų ministerija, rengdama 2012 metų III lygio konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, neužtikrino, kad informacija rinkinyje būtų pateikta pagal VSAFAS reikalavimus, nes ministerija, jai pavaldžios įstaigos ir vidaus reikalų ministro valdymo srities asignavimo valdytojas finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamajame rašte pateikė neišsamią informaciją, netinkamai atliko tarpusavio derinimo operacijas ar jų apskritai neatliko. Todėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų Pinigų srautų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis ir aiškinamajame rašte nurodyta neteisinga ir neišsami informacija.

1.1.2. Ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų buhalterinė apskaita pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus

Vidaus reikalų ministerijai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas nesivadovavo 10-uoju¹¹ ir 3-uoju VSAFAS¹², nes apskaitoje neteisingai užregistravo ir Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodė pajamas, gautas už išnuomotą ir parduotą turtą:

- 36,6 tūkst. Lt turto nuomos pajamų priskyrė pagrindinės veiklos kitoms pajamoms, o ne kitos veiklos pajamoms.
- 5,2 tūkst. Lt pajamas už parduotą turtą priskyrė pagrindinės veiklos kitoms pajamoms, o ne kitos veiklos pajamoms.
- 50 proc. turto pardavimo aukcione pajamų (2,3 tūkst. Lt) priskyrė pervestinioms pagrindinės veiklos kitoms pajamoms, o ne pervestinioms į biudžetą kitos veiklos pajamoms.

Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos nesivadovavo 11-uoju¹³ ir 3-uoju VSAFAS¹⁴, nes apskaitoje neteisingai užregistravo ir Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodė patalpų nusidėvėjimo ir atsargų sąnaudas:

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymu Nr. 1K-161 (2010-04-26 Nr. 1K-129 redakcija) patvirtintas 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“, 3.2.2. p.

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 Nr. 1K-457 redakcija) patvirtintas 3-asis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 14p. ir 16 p.

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-02-02 įsakymu Nr. 1K-059 (2009-12-24 Nr. 1K-490 redakcija) patvirtintas 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“ 14.3p. ir 12.9 p.

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 Nr. 1K-457 redakcija) patvirtintas 3-asis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“, 15 p.

- Turto valdymo ir ūkio departamentas nuomojamam turtui tenkančias nusidėvėjimo sąnaudas 2 tūkst. Lt neteisingai priskyrė nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudoms, o ne kitos veiklos sąnaudoms.
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba 2,6 tūkst. Lt sunaudotų ir parduotų atsargų sąnaudas neteisingai priskyrė nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudoms, o ne sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos sąnaudoms.

Ministerijai pavaldžios įstaigos ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga nesivadovavo 12-uju VSAFAS¹⁵, nes parduodamo ilgalaikio turto nepergrupavo, neteisingai skaičiavo ilgalaikio turto nusidėvėjimą ir turto apskaitą tvarkė ne pagal atskirus turto vienetus.

- Turto valdymo ir ūkio departamentas, priėmęs sprendimą parduoti ilgalaikį materialųjį turtą aukcione, šio turto nepergrupavo į atsargas jo likutine verte tą dieną, kurią priimtas sprendimas parduoti.
- Vadovybės apsaugos departamentas, priėmęs sprendimą parduoti biologinį turtą aukcione, šio turto nepergrupavo į atsargas jo likutine verte tą dieną, kurią priimtas sprendimas parduoti.
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba nemokamai gautų negyvenamųjų patalpų naudingo tarnavimo laiką nustatė didesnę, negu likęs šių patalpų naudingas tarnavimo laikas.
- Bendrasis pagalbos centras ilgalaikio materialiojo turto apskaitą tvarkė ne pagal atskirus turto vienetus.

Vidaus reikalų ministerija nesivadovavo 14-uju VSAFAS¹⁶, nes aiškinamajame rašte nepateikė informacijos apie nebalansinėje sąskaitoje užregistruotus Generolo Jono Plechavičiaus Jaunojo kario mokyklos 2012 metais patirtus 32,5 tūkst. Lt nuostolius, viršijančius investicijų vertę.

Ministerijai pavaldi įstaiga ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga nesivadovavo 19-uju VSAFAS¹⁷, nes aiškinamuose raštuose nepateikė standarte nustatytos informacijos.

- Turto valdymo ir ūkio departamentas aiškinamajame rašte nepateikė informacijos apie išnuomoto, pagal panaudą gauto ir pagal panaudą perduoto turto balansinę vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį ir galimybę jį pratęsti, bei kitos svarbios informacijos.
- Telšių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba aiškinamajame rašte nepateikė informacijos apie pagal panaudos sutartį gautų kompiuterių vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, panaudos laikotarpį ir galimybę jį pratęsti, bei kitą svarbią informaciją.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba nesivadovavo 24-uju VSAFAS¹⁸, nes 19,8 tūkst. Lt darbuotojams išmokėtų išeitinių išmokų priskyrė socialinių išmokų iš valstybės biudžeto sąnaudoms, o ne pagrindinės veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudoms. Nesivadovavo ir Viešojo sektoriaus privalomuoju bendruoju sąskaitų planu¹⁹, nes 21,3 tūkst. Lt darbdavio socialinio draudimo įmokų nuo statutiniais valstybės tarnautojams mokamų nedarbingumo pašalpų (nuo trečios ligos dienos), motinystės, tėvystės pašalpų ir kitų išmokų, kurias nustato Vidaus tarnybos statutas, priskyrė pagrindinės veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, o ne socialinių išmokų iš valstybės biudžeto sąnaudoms.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (2009-12-22 Nr. 1K-466 redakcija) patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 71, 11 ir 23 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-430 (2010-05-13 Nr. 1K-157 redakcija) patvirtintas 14-asis VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“, 60 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-14 įsakymu Nr. 1K-176 patvirtintas 19-asis VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“, 59.1, 62 ir 63 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-432 (2010-10-26 Nr. 1K-334 redakcija) patvirtintas 24-asis VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“, 10 p.

¹⁹ Patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-22 įsakymu Nr. 1K-455.

Ministerija ir jai pavaldžios įstaigos nesilaikė 3-iojo, 10-ojo, 11-ojo, 12-ojo, 14-ojo, 19-ojo ir 24-ojo VSAFAS reikalavimų ir Viešojo sektoriaus privalomojo bendrojo sąskaitų plano, todėl Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis ilgalaikio turto ir finansavimo sumų likutis nurodytas 1,5 tūkst. Lt didesnis; Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis finansavimo pajamos ir nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 1,5 tūkst. Lt mažesnės, o aiškinamajame rašte nepateikta informacija dėl nebalansinėje sąskaitoje užregistruotų nuostolių, išnuomoto, pagal panaudą gauto ar perduoto turto.

Dėl nustatytų grupavimo klaidų Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis neteisingai nurodyta 44,1 tūkst. Lt pajamų ir 45,7 tūkst. Lt sąnaudų.

1.1.3. Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos buhalterinė apskaita

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos nesilaikė 10-ojo²⁰ ir 3-iojo VSAFAS²¹ reikalavimų, nes apskaitoje neteisingai užregistravo ir Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodė pajamas, gautas už tarnybinių butų nuomą, konfiskuoto turto pardavimą ir turto pardavimą aukcione:

- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 2,8 tūkst. Lt pajamų, gautų už tarnybinių butų nuomą, priskyrė kitos veiklos pajamoms, o ne pagrindinės veiklos kitoms pajamoms.
- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 50 proc. turto pardavimo aukcione pajamų (10,8 tūkst. Lt) priskyrė pervestinioms pagrindinės veiklos kitoms pajamoms, o ne pervestinioms į biudžetą kitos veiklos pajamoms.
- Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 6,5 tūkst. Lt pajamų, gautų už tarnybinių butų nuomą ir už konfiskuoto turto pardavimą, priskyrė kitos veiklos pajamoms, o ne pagrindinės veiklos kitoms pajamoms.
- Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 6,9 tūkst. Lt pervestinių į biudžetą sumų už konfiskuoto turto pardavimą priskyrė pervestinioms į biudžetą kitos veiklos pajamoms, o ne pervestinioms pagrindinės veiklos kitoms pajamoms.
- Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 6,5 tūkst. Lt turto nuomos pajamų priskyrė pagrindinės veiklos kitoms pajamoms, o ne kitos veiklos pajamoms.
- Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 3,4 tūkst. Lt pajamų, gautų už tarnybinių butų nuomą ir 8,1 tūkst. Lt už konfiskuoto turto pardavimą, priskyrė kitos veiklos pajamoms, o ne pagrindinės veiklos kitoms pajamoms.
- Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 8,1 tūkst. Lt pervestinių į biudžetą sumų už konfiskuoto turto pardavimą priskyrė pervestinioms į biudžetą kitos veiklos pajamoms, o ne pervestinioms pagrindinės veiklos kitoms pajamoms.

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos nesilaikė 12-ojo²² ir 22-ojo VSAFAS²³ reikalavimų, nes neteisingai užregistravo ilgalaikį turtą ir nusidėvėjimą, turto nepergrupavo ir neskaičiavo nuvertėjimo:

- Lietuvos policijos mokykla su mobiliu metalinių rėmų su tentu paviljonu (angaru) susijusias 458,8 tūkst. Lt sumas apskaitoje užregistravo kaip atsargų daliai tenkančias nebaigtas vykdyti sutartis ir kitų paslaugų sąnaudas, o ne kaip ilgalaikio turto nebaigtą statybą.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-04-28 įsakymu Nr. 1K-161 (2010-04-26 Nr. 1K-129 redakcija) patvirtintas 10-asis VSAFAS „Kitos pajamos“, 3.2.2. p.

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 Nr. 1K-457 redakcija) patvirtintas 3-iasis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“, 3 p.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymu Nr. 1K-174 (2009-12-22 Nr. 1K-466 redakcija) patvirtintas 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 17.2, 73.10, 10.3, 45 ir 71 p.

²³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymu Nr. 1K-229 patvirtintas 22-asis VSAFAS „Turto nuvertėjimas“, 6 ir 17 p.

- Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas patalpas apskaitoje užregistravo reikšmingai mažesnei nei turto rinkos vertė įsigijimo savikaina (1,6 tūkst. Lt) ir neįvertino turto tikrąja verte, kuri sudarė 745 tūkst. Lt, todėl patalpas užregistravo ir Finansinė būklės ataskaitoje pateikė mažesnę vertę ir Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikė mažesnes nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudas.
- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas pripažintam netinkamu (negalimu) naudoti automobiliui skaičiavo nusidėvėjimą, todėl nusidėvėjimo sąnaudų apskaičiavo ir apskaitoje užregistravo 0,7 tūkst. Lt daugiau.
- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, priėmęs sprendimą parduoti automobilį aukcione, jo nepergrupavo į atsargą jo likutine verte tą dieną, kurią priimtas sprendimas parduoti.
- Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas automobiliui, turėjusiam nuvertėjimo požymių, neskaičiavo nuvertėjimo.

Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nesivadovavo 8-uoju VSAFAS²⁴, nes 27,4 tūkst. Lt reprezentacijai ir policijos rėmėjams skirtas atsargas, kurios nebuvo atiduotos naudoti, pripažino sąnaudomis.

Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nesivadovavo 24-uoju VSAFAS²⁵, nes, neteisingai įvertinęs vidutinį darbo užmokestį už kasmetines atostogas, 816,1 tūkst. Lt darbo užmokesčio, socialinio draudimo sąnaudų ir įsipareigojimų darbuotojams užregistravo mažiau, o Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nesivadovavo minėtu Viešojo sektoriaus privalomuoju bendroju sąskaitų planu, nes 0,6 tūkst. Lt darbdavio socialinio draudimo įmokų nuo statutinei valstybės tarnautojai mokamos motinystės pašalpos priskyrė pagrindinės veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, o ne socialinių išmokų iš valstybės biudžeto sąnaudoms.

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos: Lietuvos policijos mokykla, Vilniaus, Alytaus ir Marijampolės apskričių vyriausieji policijos komisariatai nesilaikė 8-ojo, 10-ojo, 12-ojo, 22-ojo ir 24-ojo VSAFAS reikalavimų ir Viešojo sektoriaus privalomojo bendrojo sąskaitų plano, todėl Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis trumpalaikio turto atsargų ir finansavimo sumų likučiai nurodyti 27,4 tūkst. Lt mažesni; Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis pagrindinės veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos nurodytos 816,1 tūkst. Lt mažesnės, nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos 0,7 tūkst. Lt didesnės.

Dėl neteisingai nustatytos pastatų įsigijimo savikainos ir neįvertinto, skirto parduoti, turto Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis neteisingai pateiktos pastatų, transporto priemonių ir ilgalaikio materialiojo turto, skirto parduoti, vertės ir Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos.

Dėl nustatytų grupavimo klaidų Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis neteisingai nurodytas 458,8 tūkst. Lt turto likutis ir Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis 60,7 tūkst. Lt sąnaudų.

²⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-06-20 įsakymu Nr. 1K-220 (2009-12-24 Nr. 1K-477 redakcija) patvirtintas 8-asis VSAFAS „Atsargos“, 37 p.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-09 įsakymu Nr. 1K-432 (2010-10-26 Nr. 1K-334 redakcija) patvirtintas 24-asis VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“, 16 p.

1.1.4. Nustatytų neatitikimų įtaka konsoliduotajam finansinių ataskaitų rinkiniui

Finansinių ataskaitų rinkinius siekiama pateikti informaciją apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai, priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

Remiantis 2-ojo VSAFAS²⁶ 5 punktu, Finansinės būklės ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

Dėl nustatytų turto registravimo apskaitoje klaidų konsoliduotojoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis įstaigų valdomo turto likutinė vertė nurodyta 25,9 tūkst. Lt mažesnė.

Dėl nustatytų turto grupavimo klaidų konsoliduotojoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis neteisingai nurodytas 458,8 tūkst. Lt turto likutis.

Remiantis 3-iojo VSAFAS²⁷ 5 punktu, veiklos rezultatų ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus: uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per ataskaitoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį.

Dėl nustatytų pajamų ir sąnaudų registravimo apskaitoje klaidų konsoliduotojoje Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis pagrindinės veiklos rezultatas (deficitas) nurodytas 815,4 tūkst. Lt mažesnis.

Dėl nustatytų sąnaudų grupavimo klaidų konsoliduotojoje Veiklos rezultatų ataskaitoje pagal 2012 m. gruodžio 31 d. duomenis neteisingai nurodyta 44,1 tūkst. Lt pagrindinės veiklos pajamų ir 106,4 tūkst. Lt pagrindinės veiklos sąnaudų.

Audito metu buvo pateikta pastabų, dalis klaidų ir neatitikimų ištaisyta 2013 metais.

1.2. Dėl Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų biudžeto įvykdymo ataskaitų

Ministerijai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir išlaidas apskaitė pagal netinkamus ekonominės klasifikacijos straipsnius – taigi nesilaikė Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos²⁸. Atliktų tarnybinių patalpų, esančių adresu Šventaragio g. 2, Vilniuje, projektavimo, įrengimo ir pritaikymo

²⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 Nr. 1K-378 (2009-12-24 Nr. 1K-478 redakcija) patvirtintas 2-asis VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“.

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-19 įsakymu Nr. 1K-379 (2009-12-16 Nr. 1K-457 redakcija) patvirtintas 3-iasis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“.

²⁸ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 Nr. 1K-085 redakcija) „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

telekomunikacinei įrangai montuoti darbus 272,8 tūkst. Lt kasines išlaidas neteisingai apskaitė išlaidų straipsnyje „Kitos mašinos ir įrenginiai“, o ne išlaidų straipsnyje „Negyvenamieji pastatai“, nes telekomunikacinė įranga yra pastato arba kitokio statinio sudėtinė dalis, įtraukiama į pastato arba statinio vertę.

Ministerijai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas valstybės biudžeto asignavimus planavo ir panaudojo nesilaikydamas Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos, o dėl netinkamos patirtų išlaidų apskaitos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) kitų mašinų ir įrenginių kasinės išlaidos nurodytos 272,8 tūkst. Lt didesnės, o negyvenamųjų pastatų kasinės išlaidos – 272,8 tūkst. Lt mažesnės.

1.3. Dėl Policijos departamento ir jam pavaldžių konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Policijos departamentas pateikė neteisingą Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012-12-31 būklei ataskaitą (formą Nr. 3), nes nurodė 11 131,1 tūkst. Lt ataskaitinio laikotarpio pabaigoje esantį įsipareigojimo likutį, atsiradusį dėl turto nuomos. Ataskaitoje pateikta informacija apie turtą, kuris pagal sutartis su lizingo bendrovėmis yra išsinuomotas ir nuomos laikotarpiui pasibaigus bus gražintas, todėl šie įsipareigojimai nepriskirtini finansinei nuomai (lizingui) ar pirkimui išsimokėtinai.

Policijos departamentui pavaldi įstaiga Lietuvos policijos mokykla dalį biudžeto asignavimų suplanavo, panaudojo ir išlaidas apskaitė pagal netinkamus ekonominės klasifikacijos straipsnius – taigi nesilaikė Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos²⁹. Pagal investicijų projektą „Sporto salės Jaunystės g. 7, Klaipėdoje, statyba“ už pradėto, bet nebaigto statyti angaro rekonstrukcijos dalinio pakeitimo darbus apmokėjo 43,2 tūkst. Lt ir išlaidas apskaitė išlaidų straipsnyje „Ilgalaikio turto einamasis remontas“, o ne išlaidų straipsnyje „Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas“.

Policijos departamentas Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2012-12-31 būklei ataskaitoje neteisingai nurodė 11 131,1 tūkst. Lt ataskaitinio laikotarpio pabaigoje esantį įsipareigojimo likutį atsiradusį dėl turto nuomos, o jam pavaldi įstaiga Lietuvos policijos mokykla 43,2 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimus panaudojo nesilaikydama Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos ir taip įstaigos neužtikrino, kad Biudžeto įvykdymo ataskaitų rinkinyje būtų parodytas tikras ir teisingas vaizdas.

²⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-03-26 Nr. 1K-085 redakcija) „Dėl Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“.

2. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

2.1. Dėl aprūpinimo ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis ir specialiosiomis priemonėmis

2.1.1. Dėl valstybės įstaigų aprūpinimo ginkluote

Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Vidaus reikalų ministerijos yra įstaiga, kuriai Ginklų fondo prie Vidaus reikalų ministerijos įstatymu³⁰ nustatytas uždavinys aprūpinti valstybės institucijas ir įstaigas, juridinius ir fizinius asmenys ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, specialiosiomis priemonėmis (toliau – ginkluotė). Be to, nustatytos ir šios funkcijos: tvarkyti Valstybinį ginklų registrą, kontroliuoti ginkluotės apyvartą ir išduoti galutinius vartotojo sertifikatus, organizuoti paimtų ginklų ir šaudmenų realizavimą ar jų sunaikinimą, išduoti licencijas verstis atitinkama ūkine komercine veikla ir vykdyti šios veiklos priežiūrą. Visoms Ginklų fondo funkcijoms vykdyti ir įstaigai išlaikyti 2012 metais skirta 3 120,5 tūkst. Lt asignavimų, iš kurių 815,5 tūkst. Lt skirta programos „Specialaus statuso subjektų, kitų juridinių ir fizinių asmenų aprūpinimas ginklais, jų priedais, šaudmenimis bei specialiąja technika“ priemonei „Pateikti specialaus statuso subjektams ginkluotę pagal gautas paraiškas“ vykdyti. Nustatyta, kad Ginklų fondas faktiškai valstybės institucijų ir įstaigų ginkluote neaprūpina, o audituotos vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos ginkluotė iš tiekėjų įsigyja savarankiškai, neteikdamos paraiškų fondui. Taigi Vidaus reikalų ministerija neužtikrina, kad būtų įgyvendintas minėtame įstatyme³¹ nurodytas fondo uždavinys – aprūpinti valstybės institucijas ginkluote.

Fondui minėtu įstatymu³² nustatyta funkcija kiekvienais metais pagal valstybės institucijų ir įstaigų pateiktas paraiškas dėl joms reikalingų ginkluotės įsigijimo sudaryti metinius planus ir pagal sudarytas su valstybės institucijomis bei įstaigomis sutartis aprūpinti jas ginkluote. Minėtame įstatyme³³ įtvirtinta, kad pagal valstybės institucijų ir įstaigų paraiškas, jų pavedimu, Ginklų fondo vykdomi pirkimai finansuojami iš atitinkamoms valstybės institucijoms patvirtintų asignavimų. Taigi Ginklų fondui nustatytos funkcijos iš esmės atitinka centrinės perkančiosios organizacijos funkcijas pagal Viešųjų pirkimų ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymus. Vidaus reikalų ministerija nesiėmė priemonių, kad fondui būtų suteiktas centrinės perkančiosios organizacijos statusas aprūpinant valstybės institucijas ir įstaigas ginkluote ir tokiu būdu šioje srityje būtų sudarytos prielaidos išteklius naudoti racionaliai.

Vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos 2012 metais iš viso vykdė 16 viešųjų pirkimų

³⁰ Lietuvos Respublikos ginklų fondo prie Vidaus reikalų ministerijos įstatymas, 1996-07-11 Nr. I-1485 (2004-06-01 Nr. IX-2259 redakcija), 2 ir 4 str.

³¹ Ten pat, 4 str.

³² Ten pat, 5 str. 1 d. 3 p.

³³ Ten pat, 8 str. 2 d.

dėl ginkluotės įsigijimo. Fondas, kurio paskirtis pagal valstybės institucijų ir įstaigų paraiškas aprūpinti jas ginkluote, 12-oje iš šių pirkimų dalyvavo kaip vienas tiekėjų ir 5 pirkimus laimėjo. Kitais 11 atvejų ginkluotės tiekimo sutartys buvo sudarytos su kitais tiekėjais.

Dalyvaudamas viešuosiuose pirkimuose kaip vienas iš tiekėjų, fondas parduodamai ginkluotei taikė antkainius, dėl to įstaigos ginkluotę įsigijo brangiau, negu būtų įsigijusios fondui jas aprūpinant ginkluote pagal paraiškas.

- Valstybės sienos apsaugos tarnybos Pasieniečių mokykla vykdė ginklų ir šaudmenų mažos vertės pirkimus ir su fondu sudarė 31,4 tūkst. Lt vertės sutartis. Fondas ginklams ir šaudmenims taikė 5 proc. antkainį.
- Viešojo saugumo tarnyba vykdė ginklų, jų dalių ir šaudmenų mažos vertės pirkimus ir su fondu sudarė 10,1 tūkst. Lt vertės sutartį. Fondas ginklams jų dalims ir šaudmenims taikė 10 proc. antkainį.

Nustatyta atvejų, kai Ginklų fondas nedalyvavo įstaigų vykdytose pirkimo procedūrose, nes neturėjo įstaigai reikalingos ginkluotės ar, įstaigai vykdant neskelbiamas derybas, nebuvo kviestas dalyvauti pirkimo procedūrose.

- Viešojo saugumo tarnyba vykdė supaprastintą atvirą riaušių malšinimo įrangos komplektų pirkimo konkursą. Fondas jame nedalyvavo, nes neturėjo reikiamų prekių ir potencialių partnerių pasiūlymų. Pirkimą laimėję tiekėjai pasiūlė prekių už 311 tūkst. Lt.
- Viešojo saugumo tarnyba specialioms priemonėms įsigyti vykdė neskelbiamas derybas, į kurias dalyvauti Fondas nebuvo kviestas. Pirkimą laimėjęs tiekėjas prekių pasiūlė už 164 tūkst. Lt.

Fondui minėto Ginklų fondo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 3 ir 5 punktuose nustatyta funkcija kontroliuoti ginkluotės apyvartą, išduoti galutinio vartotojo sertifikatus ir licencijas verstis ginkluotės gamyba ir prekyba. Taigi yra rizika, kad fondas, kaip kontroliuojanti įstaiga dalyvaudamas ginkluotės pirkimuose, gali būti šališkas. Be to, jam, kaip Vidaus reikalų ministerijai pavaldžiai įstaigai, kuri gauna valstybės biudžeto asignavimus ginkluotei įsigyti ir įstaigai išlaikyti, dalyvaujant įstaigų vykdomuose pirkimuose, sudaromos prielaidos nesąžiningai konkurencijai, nes fondas turi galimybę pasiūlyti prekes už gamintojo kainą ir taip įgauna pranašumą prieš kitus konkurse dalyvaujančius tiekėjus.

Nustatyta, kad Ginklų fondas atsisakė atlikti įstatymu jam nustatytas funkcijas, Policijos departamentui įgaliojus fondą atlikti pirkimo procedūras viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo nustatyta tvarka.

Policijos departamentas 2012-06-13 įgaliojo fondą atlikti viešąjį pirkimą šoviniams įsigyti. Fondas 2012-06-27 raštu Nr. 3GF-561 informavo departamentą, kad fondas dėl visoms institucijoms reikalingos ginkluotės ir šovinių didelių kiekių privalo skelbti tarptautinius viešuosius pirkimus, kurių įvykdymas ilgai trunka. Fondas nurodė, kad iki 2012 metų pabaigos įsigyti šovinių nėra jokios galimybės ir pažymėjo, kad departamentas, įsigydamas nedaug šovinių, gali atlikti supaprastintus pirkimus, o fondas kaip tiekėjas – pasiūlyti sandėlyje turimų šovinių. Vėliau Policijos departamentas, vykdydamas supaprastintą atvirą konkursą, įsigijo iš fondo šovinių už 23,2 tūkst. Lt.

Taigi, esant tokiai aprūpinimo ginkluote susiformavusiai praktikai, kai įstaigos pačios vykdo viešųjų pirkimų procedūras, o Ginklų fondas juose dalyvauja kaip vienas iš tiekėjų, neužtikrinama, kad būtų tinkamai įgyvendinamas fondo uždavinys – aprūpinti valstybės institucijas ir įstaigas ginkluote, o valstybės biudžeto asignavimai, skirti fondui specialaus statuso subjektams aprūpinti ginkluote ir šių subjektų asignavimai, skirti ginkluotei įsigyti, būtų panaudoti racionaliai.

Ministerija, formuodama viešojo saugumo srities (ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir specialiųjų priemonių apyvartos) valstybės politiką, nesiėmė priemonių, kad Ginklų fondui

teisės aktų nustatyta tvarka būtų suteiktas centrinės perkančiosios organizacijos statusas aprūpinant valstybės institucijas ir įstaigas ginkluote. Tokiu būdu šioje srityje būtų įgyvendintas Ginklų fondo prie Vidaus reikalų ministerijos įstatyme nustatytas fondo uždavinyis ir sudarytos prielaidos racionaliai naudoti išteklius. Valstybės institucijos pačios vykdydamos pirkimo procedūras ginkluotę iš Fondo įsigijo brangiau, Fondas dalyvavo ne visose pirkimuose įsigyjant ginkluotę, o Fondas dalyvaudamas šių įstaigų vykdytuose viešuosiuose pirkimuose sudaro prielaidas šališkumui ir nesąžiningai konkurencijai.

2.1.2. Dėl pirkimo procedūrų vykdymo įsigyjant ginkluotę ir karinę įrangą

Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos įsigydamos ginkluotę nesilaikė teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus.

Ginklų fondas 2012 metais iš tiekėjų įsigijo 1 224,6 tūkst. Lt vertės ginkluotę, skirtą parduoti juridiniams ir fiziniams asmenims. Nustatyta, kad Ginklų fondas ginkluotę įsigijo be viešųjų pirkimų procedūrų pagal sudarytas neterminuotas sutartis. Taigi, nepasiektas Viešųjų pirkimų įstatymo³⁴ 3 straipsnio 2 dalyje nustatytas viešojo pirkimo tikslas – įsigyti prekes racionaliai naudojant valstybės biudžeto lėšas.

Lietuvos kariuomenė pagal sudarytą 2012-10-19 pavedimo sutartį Ginklų fondui avansu pervedė 1 071,1 tūkst. Lt karinei įrangai įsigyti ir įgaliojo atlikti pirkimo procedūras. Fondas 2012 metais įsigydamas karinę įrangą vykdė neskelbiamas derybas. Nustatyta, kad fondas nesivadovavo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymu³⁵, nes: neparengė pirkimo dokumentų, nepateikė kandidatams kvietimų dalyvauti derybose ir pirkimo dokumentų, derybų neprotokolavo, sudarė sutartis ne minėtame Ginklų fondo įstatyme nustatyta tvarka, raštu neparengė ir Viešųjų pirkimų tarnybai nepateikė ataskaitos. Taigi, fondas su tiekėjais sudarė 2 422,2 tūkst. Lt vertės sutartis nesilaikydamas minėto Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo. Taip pat fondas, atlikęs neskelbiamų derybų procedūras, nesudarė su dalyviais sutarčių, o karinę įrangą įsigijo pagal kitas anksčiau sudarytas neterminuotas sutartis.

Viešojo saugumo tarnyba nesivadovavo minėto Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 8 dalimi, nes patvirtino pistoletų ir pistoletų dėtuvių dėklų techninę specifikaciją, kurioje nurodė konkrečius dėklų techninius parametrus, kuriuos atitinka pistoletų dėklai „Sickinger“. Taigi tarnyba nesivadovavo minėto Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 2 dalimi, kad techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.

Tarnyba, vykdydama specialiųjų priemonių pirkimą, nesivadovavo minėto Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 22 straipsnio 10 dalies 1 ir 5 punktu, nes derybų

³⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

³⁵ Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas (2011-06-21 Nr. XI-14941), 8 str. 1 d., 22 str. 6 d. ir 10 d. 5 p., 24, 46 ir 50 str.

protokolo nepasirašė dalyvio, su kuriuo derėtasi, įgaliotas atstovas ir tarnyba nepateikė kitų įrodančių dokumentų, kad su dalyviu buvo derėtasi dėl kainos.

Tarnyba, vykdydama ginklų priedų ir šovinių supaprastintą ribotą konkursą, nesivadovavo Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo 21 straipsnio 2 dalimi, nes skelbime apie pirkimą nurodė pakviesti vieną tiekėją dalyvauti pirkimo procedūrose, nors kviečiamų pateikti pasiūlymus kandidatų skaičius negali būti mažiau kaip trys. Kadangi pirkimo procedūrose dalyvavo tik vienas kvalifikacinius reikalavimus atitikęs tiekėjas, mūsų nuomone, neįmanoma užtikrinti konkurencijos.

Ministerijai pavaldžios įstaigos: Ginklų fondas ir Viešojo saugumo tarnyba, įsigydamos ginkluotę ir karinę įrangą, nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo ir Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo reikalavimų, nes Ginklų fondas įsigijo 1 224,6 tūkst. Lt vertės ginkluotę be viešųjų pirkimų procedūrų ir, Lietuvos kariuomenės įgaliojimu, vykdydamas neskelbiamas derybas neparengė pirkimo dokumentų, nepateikė kandidatams kvietimų dalyvauti derybose ir pirkimo dokumentų, derybų neprotokolavo, sudarė sutartis ne įstatyme nustatyta tvarka ar jų nesudarė, raštu neparengė ir Viešųjų pirkimų tarnybai nepateikė ataskaitos, o Viešojo saugumo tarnyba patvirtino techninę specifikaciją, kurioje nurodė konkrečius pistoletų dėklų duomenis, nevykdė derybų ir sudarė sąlygas pirkime dalyvauti konkurencijos neužtikrinančiam tiekėjų skaičiui. Šie pažeidimai rodo, kad įstaigos vadovai neužtikrina, kad būtų pasiektas Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nustatytas viešojo pirkimo tikslas – įsigyti paslaugas racionaliai naudojant lėšas, ir kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, racionalaus ir taupaus lėšų naudojimo, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktuose.

2.1.3. Dėl ginkluotės įsigijimo Policijos departamente

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos 2012 metais nepasinaudojo Ginklų fondo įstatymo³⁶ nustatyta galimybe fondui pavesti atlikti pirkimus. Taigi buvo nepakankamai užtikrintas racionalus valstybės biudžeto lėšų naudojimas.

Policijos departamentas 2012 metais vykdė ginkluotės (naktinio matymo prietaisų ir elektros impulsų prietaisų (elektrošokų)) viešuosius pirkimus. Departamentas, vykdydamas šių viešųjų pirkimų procedūras, nepasinaudojo minėto Viešųjų pirkimų įstatymo 56 str. 1 d. 3 p. nustatyta galimybe prietaisus įsigyti neskelbiamų derybų būdu iš Ginklų fondo.

- Policijos departamentas, vykdydamas naktinio matymo prietaisų įsigijimą, patvirtino pirkimo sąlygas, kurių techninėje specifikacijoje nurodė, kad įsigijami naktinio matymo prietaisai turi būti pritaikyti

³⁶ Lietuvos Respublikos ginklų fondo prie Vidaus reikalų ministerijos įstatymas, 1996-07-11 Nr. I-1485 (2004-06-01 Nr. IX-2259 redakcija), 5 str. 1 d. 3 p.

naudoti laikant rankoje, tvirtinti ant galvos, ant šalmo, ant ginklo prieš taikiklius, ant optinio taikiklio okuliaro. Pagal Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą³⁷ naktinio matymo prietaisus, kurie pritaikyti montuoti ant ginklo, į Lietuvą gali įsivežti ir jais prekiauti tik Ginklų fondas arba jais prekiauti įstaigos, turinčios licencijas juos gaminti. Nustatyta, kad fondas pirkime dalyvaujančioms įmonėms nebuvo išdavęs prietaisų gamybos licencijų, todėl pagal patvirtintą techninę specifikaciją tik fondas galėjo dalyvauti pirkime.

- Policijos departamentas, vykdydamas elektrošokų įsigijimą, patvirtino pirkimo sąlygas, kurių techninėje specifikacijoje nurodė, kad įsigijami elektrošokai, kurie pritaikyti naudoti užtaisais su išaunamosiomis adatomis, lanksčiais laidais sujungtomis su aukštosios įtampos elektros energijos šaltiniu. Pagal Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų įstatymą³⁸ elektrošokai su išaunamosios adatomis yra priskiriami prie ginklų, kurių civilinė apyvarta uždrausta, todėl tik fondas gali juos įsivežti ir jais prekiauti.

Departamentas pasirinko kitus šių prekių pirkimo būdus: supaprastintą atvirą konkursą ir mažos vertės pirkimą. Pirkimo komisija, vykdydama šiuos pirkimus, patvirtintose pirkimo sąlygose nenustatė reikalavimo tiekėjams pateikti dokumentų, įrodančių teisę gaminti, įvežti ir prekiauti tam tikros kategorijos ginklais. Taigi sudarė galimybę pirkimuose dalyvauti tiekėjams, neturintiems leidimų tiekti minėtą ginkluotę. Nustatyta, kad pirkime dalyvaujantys tiekėjai pasiūlė technines specifikacijas atitinkančius prietaisus, tačiau tiekėjai neturėjo leidimų jais prekiauti, todėl pirkimo procedūros buvo nutrauktos.

- Policijos departamento vykdytame naktinio matymo prietaisų pirkime pasiūlymus pateikė ne tik vienintelis pirkime galintis dalyvauti Ginklų fondas, bet ir daugiau tiekėjų. Pirkimo komisija įvertinusi tiekėjų pasiūlymus nustatė, kad keli tiekėjai atitinka pirkimo sąlygas. Vėliau pirkimo komisija, išnagrinėjusi vieno iš tiekėjų pateiktą pretenziją, nustatė, kad pasiūlymus pateikę tiekėjai neturėjo licencijų gaminti ir prekiauti šia ginkluote, todėl pakartotinai įvertino tiekėjų pasiūlymus ir nustatė, kad vieno jų siūlomas naktinio matymo prietaiso pavyzdys neatitinka techninės specifikacijos reikalavimo turėti tvirtinimus, kuriais galima montuoti ant ginklo ar naudoti kartu su optiniu taikikliu. Pirkimo komisija likusio vienintelio tiekėjo pasiūlymą atmėtė dėl pasiūlytos per didelės ir perkančiajai organizacijai nepriimtinos kainos, nors 2012-10-18 protokolu Nr. 5-P18-206 nustatydama pasiūlymo eilę šio tiekėjo pasiūlymo kaina perkančiajai organizacijai buvo priimtina.
- Policijos departamente vykdytame elektrošokų pirkime dalyvavo ne tik vienintelis pirkime galintis dalyvauti Ginklų fondas, bet ir tiekėjas, pasiūlęs nesukomplektuotus (be kasečių su išaunamosiomis adatomis) elektrošokus. Policijos kriminalistinių tyrimų centro darbuotojas 2012-12-03 raštu Nr. 140-S-2507 pateikė nuomonę, kad šie siūlomi ne viso komplekto elektrošokai neatitinka įstatyme³⁹ nurodytų kriterijų. Pažymėtina, kad departamentas vykdė ir šių elektrošokų užtaisų (kasečių) pirkimą. Tai sudarė sąlygas tiekėjui dalyvauti pirkimo procedūrose ir pripažinti jį laimėtoju. Policijos departamento licencijavimo skyrius neišdavė leidimo tiekėjui importuoti siūlomų elektrošokų, nes jų civilinė apyvarta draudžiama, todėl tiekėjas atsisakė sudaryti sutartį, taigi departamentas nutraukė pirkimo procedūras. Pirkimo komisija nenustatė reikalavimo tiekėjams pateikti dokumentus, įrodančių teisę įvežti ir prekiauti tam tikros kategorijos ginklais, neįsitikino, ar tiekėjas bus pajėgus įvykdyti sutarties sąlygas ir pristatyti prekes, todėl su tiekėju nebuvo sudaryta sutartis ir neįsigytos pirkimo plane nurodytos prekės.

Be to, pirkimo komisija naktinio matymo prietaisų pirkime atmėtė vienintelio galinčio dalyvauti tiekėjo pasiūlymą, nepagrįstai taikė Viešųjų pirkimų įstatymo 39 straipsnio 2 dalies 2 punktą, nes pirkimo sąlygas atitinkantį tiekėjo pasiūlymą atmėtė kaip neatitinkantį pirkimo sąlygų. Dalyvio pasiūlymas buvo atmestas dėl pasiūlyme ir gamintojo internetiniame tinklapyje paskelbtos informacijos neatitikimų, nors dalyvis pateikė dokumentus, įrodančius, kad siūlomi prietaisai atitinka techninę specifikaciją. Pažymėtina, kad šis tiekėjas buvo pasiūlęs mažiausią kainą, o departamentas kitais metais

³⁷ Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymas, 2010-11-18 Nr. XI-1146, 3 str. 1 d. 6 p., 7 str. 3 d. 1 p., 22 str. 1 d. ir 5 d. 4 p., 23 str. 1 d. ir 24 str. 1 d.

³⁸ Ten pat, 7 str. 3 d. 8 p.

³⁹ Ten pat, 7 str. 3 d. 8 p.

tuos pačius naktinio matymo prietaisus įsigijo 89,3 tūkst. Lt brangiau nei šio tiekėjo pasiūlyta kaina.

Tiekėjas pateiktame pasiūlyme nurodė, kad siūlo įmonės MELZ FEU Ltd. surinktą prietaisą „Falcon“, kurio korpusas yra visiškai naktinio matymo prietaiso PVS-14 analogas, kur įmontuotas VEK modelis EMP-71G, ir pateikė gamintojų sertifikatus, kad jų siūlomas prietaisas visiškai atitinka taikomas specifikacijas, o pirkimo komisija, palyginusi pasiūlyme pateikto prietaiso „Falcon“ techninę specifikaciją ir prietaiso PVS-14 gamintojo „L3 Communication“ internete skelbtus duomenis nustatė, kad jie skiriasi, todėl atmetė pasiūlymą, nors pateikto prietaiso specifikacija atitiko keliamus techninius reikalavimus.

Pirkimo komisija nesiūlė sudaryti pirkimo sutarties tiekėjui, kurio pasiūlymas pagal patvirtintą pasiūlymų eilę yra pirmas po tiekėjo, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį, kaip nustatyta Supaprastintų taisyklių⁴⁰ 81 punkte, o departamentas perskirstė valstybės biudžeto lėšas ir priėmė sprendimą nutraukti pirkimo procedūras. Supaprastintų taisyklių 22 punkte nustatyta, kad perkančioji organizacija turi teisę nutraukti supaprastintą pirkimą, jei atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti (perkamas objektas tapo nereikalingas, nėra lėšų už jį užmokėti ir pan.). Manome, kad tiekėjo atsisakymas sudaryti sutartį nėra ta aplinkybė, dėl kurios būtų galima taikyti šį punktą.

Taip pat departamentas 2012 metais vykdė elektrošokų baterijų ir užtaisų (kasečių) viešuosius pirkimus. Pirkimo komisija nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymo⁴¹ 25 straipsnio 3 dalimi, nes elektrošokų baterijų ir užtaisų (kasečių) pirkimų techninėse specifikacijose nurodė konkretų prekių gamintoją ir modelį, bet nenurodė, kad savo savybėmis lygiaverčiai pirkimo objektai yra priimtini. Todėl neužtikrino, kad techninė specifikacija neribotų konkurencijos ir nediskriminuotų tiekėjų, kaip tai nustatyta minėto Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje.

Policijos departamentas nepasinaudojo Lietuvos Respublikos ginklų fondo įstatymo nustatyta galimybe Ginklų fondui pavesti atlikti pirkimus, o pats, vykdydamas ginkluotės ir jos sudedamųjų dalių pirkimus, ne visais atvejais įsigijo jam reikalingos ginkluotės, nes nepasinaudojo galimybe pirkimus atlikti taikant paprastesnį pirkimo būdą, pirkimo dokumentuose nenurodė reikalavimo dėl leidimų gaminti ir įvežti tam tikros kategorijos ginkluotę, nepagrįstai atmetė tiekėjo pirkimo sąlygas atitinkantį pasiūlymą, o tiekėjui atsisakius sudaryti sutartį, nepasiūlė kitam tiekėjui sudaryti sutarties. Taigi departamentas pirkimus vykdė pakartotinai ir naktinio matymo prietaisų pirkimą brangiau. Pažymime, kad departamentas galėjo kreiptis į Ginklų fondą dėl pirkimo procedūrų atlikimo ir tokiu būdu 2012 metais būtų įsigijęs jam reikiamos ginkluotės ir kai kuriais atvejais pigiau, o žmogiškuosius išteklius panaudojęs efektyviau.

⁴⁰ Patvirtinta Lietuvos policijos generalinio komisaro 2009-03-25 įsakymu Nr. 5-V-219 (2011-12-14 Nr. 5-V-1118 redakcija).

⁴¹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2011-06-21 Nr. XI-1487 redakcija).

2.2. Dėl turto naudojimo

Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos vykdom funkcijas, nenustatytas jų veiklą reglamentuojančiose teisės aktuose, ir neužtikrina, kad valstybės biudžeto lėšos ir turtas būtų naudojami teisės aktų nustatyta tvarka.

Ministerijai pavaldi įstaiga Viešojo saugumo tarnyba 2012 metais sudarė bendradarbiavimo susitarimą su Generolo Povilo Plechavičiaus jaunojo kario mokykla dėl moksleivių patriotiškumo, pilietiškumo ir fizinio lavinimo ugdymo, nors Viešojo saugumo tarnybos nuostatuose⁴² jai nėra priskirta funkcija ugdyti moksleivius. Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2012–2014 m. strateginiame veiklos plane⁴³ ir Viešojo saugumo tarnybos 2012 metų veiklos plane⁴⁴ nėra nustatyta, kad bendradarbiauja su Jaunojo kario mokykla. Tarnyba, vykdydama nenustatytas funkcijas, leido Jaunojo kario mokyklai naudotis patalpomis, inventoriumi, ginklais su mokomaisiais šoviniais, transporto priemonėmis ir neužtikrina Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁴⁵ 8¹ straipsnio 4 punkto nuostatos, kad sandoriai dėl valstybės ir savivaldybių turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą valstybės turtu, nustatytais atvejais ir būdais, laikymosi. Be to, tarnyba leidusi Jaunojo kario mokyklai naudotis patalpomis, gautomis pagal panaudos sutartį iš Turto valdymo ir ūkio departamento, pažeidė minėto įstatymo 13 straipsnio 4 dalies reikalavimą, kad asmenys, kuriems valstybės turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims.

Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, vykdydama jos nuostatose nenustatytą funkciją, leido kitam subjektui neatlygintinai naudotis jai priklausančiu ar panaudos pagrindais gautu turtu, todėl nesivadovavo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu ir neužtikrina, kad būtų laikomasi teisės aktų, kaip tai nustato Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 2 punktas.

2.3. Dėl transporto priemonių aptarnavimo ir kuro panaudojimo

Vidaus reikalų ministerijos Autoūkis naudoja Policijos departamento ir jam pavaldžių įstaigų patikėjimo teise valdomoms transporto priemonėms aptarnauti skirtus asignavimus, nors Policijos departamentas yra asignavimų valdytojo vadovaujama institucija, kurios vykdomos programos finansuojamos iš šiai institucijai (atskirai nuo VRM) įstatymu patvirtintų asignavimų. Autoūkis pagal sudarytas sutartis policijos įstaigų naudojamas transporto priemonės nemokamai aprūpina degalais,

⁴² Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-03-17 nutarimu Nr. 278.

⁴³ Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011-12-09 įsakymu Nr. 1V-905 (2012-12-13 Nr. 1V-906 redakcija).

⁴⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2012-04-23 įsakymu Nr. 1V-316.

⁴⁵ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

atlieka remontą, apmoka jų eksploataavimo išlaidas. Autoūkis, vykdydamas kitų įstaigų aprūpinimą automobiliais pagal eksploataavimo sutartis, leido naudotis turtu vidaus reikalų sistemos įstaigoms – kitiems juridiniams asmenims, netaikydamas nė vieno Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme⁴⁶ nustatyto turto perdavimo būdo ir perdavimų neįformino teisės aktų nustatyta tvarka⁴⁷. Šios perduotos Autoūkio patikėjimo teise valdomos transporto priemonės yra išlaikomos iš Autoūkio asignavimų. Tokiu būdu pripažino ir finansinėse ataskaitose parodė sąnaudas, kurias patyrė kitos įstaigos ir neužtikrino bendrojo apskaitos principo, nustatyto Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje, laikymosi, kad finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto pajamas, sąnaudas.

Valstybės kontrolė dar 2010 metais atlikusi veiklos auditą ataskaitoje „Vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų turto valdymas“⁴⁸ konstatavo, kad transporto valdymo organizavimas, kai Vidaus reikalų ministerijai skiriami biudžeto asignavimai naudojami kitų asignavimų valdytojų vadovaujamų įstaigų poreikiams tenkinti, neatitinka biudžeto sandaros teisinių santykių reguliavimo ir apsunkina transporto ir lėšų panaudojimo kontrolę bei objektyvios informacijos apie transporto panaudojimą pateikimą. Tačiau iki šiol šis klausimas išspręstas neviseškai.

Šio audito metu nustatėme, kad Policijos departamentas ir jam pavaldi įstaiga Lietuvos kelių policijos tarnyba per 2012 metus be viešųjų pirkimų procedūrų iš Autoūkio už 257 tūkst. Lt įsigijo degalų ir 11,5 tūkst. Lt vertės plovimo paslaugų. Taigi Autoūkis, policijos įstaigoms parduodamas degalus, vykdė nuostatose nenustatytas funkcijas ir nesilaikė Prekybos naftos produktais taisyklių⁴⁹ 7 punkto, nes pardavė naftos produktus, neturėdamas atitinkamos rūšies leidimo ar licencijos verstis didmenine ar mažmenine prekyba naftos produktais.

Ministerijai pavaldi įstaiga Autoūkis perdavė turtą kitoms įstaigoms, netaikydamos nė vieno Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytų turto perdavimo būdų. Dėl teisės aktų nustatyta tvarka neįformintų turto perdavimų Autoūkis neužtikrino, kad jo finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų jo patirtas sąnaudas ir pajamas, kaip tai nustato Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalis.

Autoūkis, vykdydamas nuostatose nenurodytas funkcijas ir neturėdamas leidimo ar licencijos verstis prekyba naftos produktais, policijos įstaigoms tiekė kurą.

⁴⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija).

⁴⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimu Nr. 16 (2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija). patvirtintas Valstybės turto perduodamo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 patvirtintas Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti tvarkos aprašas.

⁴⁸ Valstybinio veiklos audito ataskaita, 2010-07-28 Nr. VA-P-40-1-11.

⁴⁹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010-12-14 įsakymu Nr. 1-346.

2.4. Dėl priemonių mokėjimo

Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos netinkamai taikė Valstybės tarnybos įstatymo ir Darbo kodekso nuostatas, dėl to darbuotojams apmokėjo už darbą naktį švenčių dienomis daugiau, nei nustato teisės aktai.

Valstybės tarnybos įstatymo⁵⁰ 26¹ straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatyta, kad už darbą poilsio ir švenčių dienomis mokama ne mažiau kaip dvigubai, o už nakties ir viršvalandinį darbą mokama ne mažiau kaip pusantro valstybės tarnautojo pareiginės algos su jam nustatytais priedais dydžio. Analogiškai apmokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir už naktinį darbą nustatytas Darbo kodekso⁵¹ 193 ir 194 straipsniuose.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2006 m. rugsėjo 6 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. 3K-3-451/2006 išaiškino, kad Darbo kodekso 194 straipsnis yra speciali teisės norma, reglamentuojanti mokėjimą už darbą poilsio ir švenčių dienomis ir tais atvejais, kai viršvalandinis darbas ir (arba) darbas naktį dirbamas švenčių ir (arba) poilsio dienomis, už tokį darbą mokama pagal Darbo kodekso 194 straipsnį, o Darbo kodekso 193 straipsnis netaikytinas. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2009-12-03 sprendimu administracinėje byloje Nr. A⁶⁶²-1377/2009 nurodė, kad už darbą poilsio ir švenčių dienomis naktį turi būti mokama taikant Darbo kodekso 193 ir 194 straipsniuose nustatytus tarifinius atlyginimus, nes šie reglamentuoja skirtingus nukrypimų nuo normalių darbo santykių atvejus. Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas formuoja teismų praktiką Darbo kodekso taikymo srityje, įstaigos turėtų remtis jo suformuotu Darbo kodekso 193 ir 194 straipsnių išaiškinimu ir darbuotojams, apmokėdamos už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, taikyti tik dvigubą darbuotojo darbo valandos užmokesčio dydį.

Pavaldžios įstaigos, skaičiuodamos apmokėjimą už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, taikė abu valstybės tarnautojo pareiginės algos su jam nustatytais priedais dydžius: dvigubą ir pusantro, ir per 2012 metus priskaičiavo ir išmokėjo 90,4 tūkst. Lt daugiau, negu priklausė.

-
- Vadovybės apsaugos departamentas apie 57,6 tūkst. Lt daugiau, negu priklausė.
 - Marijampolės APGV apie 17,7 tūkst. Lt daugiau, negu priklausė.
 - Telšių APGV apie 15,1 tūkst. Lt daugiau, negu priklausė.
-

Taigi, tais atvejais, kai apmokant už tą patį darbą buvo taikomos kelių straipsnių nuostatos, buvo pažeistos materialinės teisės normos, todėl buvo apskaičiuota ir išmokėta daugiau darbo užmokesčio, negu priklausė, ir atitinkamai daugiau darbdavio mokamų socialinio draudimo įmokų.

Audito metu patikrintas atsirinktose pavaldžiose įstaigose dirbančių darbuotojų apmokėjimas už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, todėl gali būti ir daugiau atvejų, kai ministerijai pavaldžios įstaigos apskaičiuodamos atlyginimą darbuotojams už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, taikė kelių straipsnių nuostatas.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (2002-04-23 Nr. IX-855 redakcija).

⁵¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymu, 2002-06-04 Nr. IX-926.

Ministerijai pavaldžios įstaigos, netinkamai taikydamos Valstybės tarnybos įstatymo ir Darbo kodekso straipsnių nuostatas, darbuotojams už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, taikė didesnius darbuotojo darbo valandos užmokesčio dydžius, todėl jiems buvo apskaičiuota ir išmokėta darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų 90,4 tūkst. Lt daugiau, negu priklauso.

2.5. Dėl paslaugų suteikimo

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, nuomodama gaisrinius automobilius ir kitą techniką, neapskaičiavo ir nenustatė pradinio nuompinigių dydžio, taigi nesilaikė Nuompinigių už valstybės materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklių⁵², o teikė turto nuomos paslaugą už nuomotojų pasiūlymuose nurodytus nuompinigių. Todėl negalime įvertinti gautų pajamų už turto nuomą teisingumo ir pagrįstumo.

Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, nuomodama specialiosios paskirties transporto priemones ir kitą techniką, faktiškai teikė renginių aptarnavimo paslaugas. Šiais nuomos atvejais buvo naudojami žmogiškieji ištekliai – vairuotojai vairavo išnuomotas transporto priemones, privačių renginių metu ugniagesiai ir gelbėtojai budėjo, kad būtų užtikrintas dalyvių saugumas, darbuotojai dalyvavo filmuojant reklaminius klipus, kino epizodus ir pan. Dėl to valdyba, darbuotojams išmokėjusi darbo užmokestį iš valstybės biudžeto lėšų už jų netiesioginių funkcijų vykdymą ir sumokėjusi už išnuomos technikos sunaudotą kurą, nereikalavo, kad šias išlaidas kompensuotų paslaugų gavėjai. Pagal pateiktus duomenis iš viso per 2012 metus buvo patirta 4,7 tūkst. Lt išlaidų. Taigi valdyba neužtikrino, kad žmogiškieji ištekliai ir valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami įstaigos funkcijoms vykdyti.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, taikydama nuomininkų siūlomą nuompinigių dydį, neužtikrino, kad nuomos įkainis būtų apskaičiuotas pagal Nuompinigių už valstybės materialiojo turto nuomą skaičiavimo taisyklės, o neatlygintinai teikdama ir renginių aptarnavimo paslaugas patyrė išlaidų, kurių paslaugų gavėjai ne kompensavo. Tokiu būdu nebuvo užtikrinta, kad lėšos būtų naudojamos taupiai ir racionaliai, kaip tai nustatyta Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punkte.

⁵² Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir finansų ministro 2007-06-07 įsakymu Nr. D1-322/1K-206 (su vėlesniais pakeitimais).

2.6. Dėl kainodaros nustatymo

Audito metu nustatyta pasikartojančių viešojo pirkimo kainos ir kainodaros nustatymo pažeidimų, kurie jau buvo pateikti 2012 metų valstybinio finansinio (teisėtumo) audito ataskaitoje⁵³. Ministerijai pavaldi įstaiga Turto valdymo ir ūkio departamentas, įsigijęs skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio stočių priežiūros paslaugas ir pirkimo dokumentuose nenurodęs pakankamai tikslaus paslaugų ir darbų kiekio, pasirinko fiksuotą kainą.

Turto valdymo ir ūkio departamentas, vykdydamas VRTT (SMRRS) radijo ryšio stočių tvirtinimo konstrukcijų, bokštų ir jų aikštelių priežiūros paslaugų pirkimą, pirkimo dokumentuose nustatė pirkti specializuotos apžiūros, pastebėtų defektų šalinimo, statinių parengimo sezonui paslaugas ir einamojo remonto darbus, tačiau nenurodė pakankamai tikslaus paslaugų ir darbų kiekio ir pasirinko fiksuotos kainos nustatymo būdą. Taigi nesivadovavo Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos⁵⁴ 9 punktu, nes fiksuota kaina nustatoma, kai iš anksto (iki pirkimo pradžios) perkančioji organizacija gali pirkimo dokumentuose nurodyti pakankamai tikslų reikalingų prekių, paslaugų ar darbų kiekį, ir pateikdamas pasiūlymą tiekėjas turi realias galimybes nustatyti ir įvertinti sutarties vykdymo išlaidas bei gali prisiimti riziką dėl šių išlaidų dydžio. Departamentas nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatymo⁵⁵ 3 straipsnio 2 dalyje nustatyto viešojo pirkimo tikslo – įsigyti paslaugas racionaliai naudojant lėšas.

Ministerijai pavaldi įstaiga neužtikrino, kad paslaugos ir darbai būtų įsigijami laikantis teisės aktų, reglamentuojančių vešiuosius pirkimus, ir tokiu būdu sudarė sąlygas neracionaliai naudoti lėšas, taigi nesilaikė Biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punktą.

2.7. Dėl asignavimų naudojimo ateinančių metų išlaidoms dengti

Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios įstaigos 2012 metų pabaigoje avansu sumokėjo gyventojų pajamų mokestį, gyvenamojo ploto išlaidų kompensaciją ir priedą, todėl 2012 m. biudžeto asignavimus panaudojo ateinančių metų išlaidoms dengti.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba 2012 metų pabaigoje į Valstybinės mokesčių inspekcijos sąskaitą pervedė 35,4 tūkst. Lt didesnį, nei apskaičiavo, gyventojų pajamų mokestį.

Šiuo atveju mokėjimas atliktas nepagrindus apskaitos dokumentais ir pažeidžiant Buhalterinės apskaitos įstatymą⁵⁶, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais.

⁵³ Valstybinio finansinio (teisėtumo) audito ataskaita, 2012-07-19 Nr. FA-P-40-3-51.

⁵⁴ Patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21(2008-09-10 Nr. 1S-89 redakcija).

⁵⁵ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2006-01-31 Nr. X-471 redakcija).

⁵⁶ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2011-11-06 Nr. IX-574, 12 str.

Valstybės sienos apsaugos tarnyba nesivadovavo Vyriausybės 1999 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1235 (2005-11-18 Nr. 1242 redakcija) „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos veiklos“ 4.2.4. punktu, nes 2012 m. gruodžio mėnesį specialiajam atašė apskaičiavo ir sumokėjo gyvenamojo ploto išlaidų kompensaciją 2,8 tūkst. Lt didesnę, nei nustatyta maksimali pareigūnui skiriama metinė gyvenamojo ploto išlaidų kompensacijos suma, įvertinus jos padidėjimą dėl kartu gyvenančio sutuoktinio ir kito šeimos nario, bei gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficiento taikymo. Šiam atašė 2012 gruodžio mėn. be teisinio pagrindo apskaičiavo ir išmokėjo 0,5 tūkst. Lt priedą. Tarnyba apskaičiuodama specialiojo atašė 2013 metų sausio mėn. darbo užmokestį gyvenamojo ploto išlaidų kompensaciją ir priedus sumažino 2012 metų gruodžio mėn. permokėta 3,3 tūkst. Lt suma.

Biudžeto sandaros įstatymo⁵⁷ 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad biudžetiniai metai – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną, 32 straipsnis 1 dalis nurodo, kad metams pasibaigus asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios lėšos grąžinamos į biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos.

Ministerijai pavaldžios įstaigos biudžeto asignavimus panaudojo pažeisdamos Buhalterinės apskaitos ir Biudžeto sandaros įstatymus ir finansinę drausmę, nes šių lėšų metų pabaigoje negrąžino į biudžetą, o padengė ateinančių metų išlaidas. Dėl to suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (formoje Nr. 2) nurodyta 38,2 tūkst. Lt ateinančių metų išlaidų.

2.8. Dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo Policijos departamente prie Vidaus reikalų ministerijos

2.8.1. Dėl viešųjų pirkimų procedūrų

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos nesilaikė teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus.

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos įsigijo kuro, plovimo paslaugų ir darbų be viešųjų pirkimų procedūrų ir taip nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo⁵⁸:

– Policijos departamentas ir jam pavaldi įstaiga Lietuvos kelių policijos tarnyba 2012 metais iš Vidaus reikalų ministerijos Autoūkio be viešųjų pirkimų procedūrų įsigijo degalų ir automobilių plovimo paslaugų pagal sutartis. Policijos departamentas įsigijo degalų už 123,7 tūkst. Lt ir automobilių plovimo paslaugų už 1,5 tūkst. Lt, o Lietuvos kelių policijos tarnyba įsigijo degalų už 133,3 tūkst. Lt ir automobilių plovimo paslaugų už 10 tūkst. Lt.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija).

⁵⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2011-06-21 Nr. XI-1487 redakcija).

– Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas sudarė sutartis dėl Šilutės rajono policijos komisariato, esančio Lietuvininkų g. 31 Šilutėje, ilgalaikio sulaikymo kamerų patalpų remonto darbų, kurių vertė 29,7 tūkst. Lt, ir dėl Tauragės apskrities vyriausiojo policijos komisariato, esančio Gedimino g.17, Tauragėje, laiptinės ir migracijos skyriaus kabinetų remonto darbų. Vykdamas sutartis paaiškėjo, kad ne visi būtini darbai įtraukti į sutartis (neplanuoti praustuvių pastatymo ir jų pajungimo, apšvietimo kabelio atvedimo ir šviestuvų įrengimo, stiklo blokelių keitimo, šarvuotų durų įstatymo darbai). Komisariatas be viešųjų pirkimų procedūrų šiems darbams įsigyti sudarė naujas sutartis už 10,6 tūkst. Lt.

Policijos departamentas ir jam pavaldi įstaiga Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas įsigijo prekių ir remonto paslaugų nesilaikydami Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų:

– Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, atlikdamas komisariato, esančio Gedimino g. 17, Tauragėje, pastato remontą, pirkė patalpų remonto darbų vykdydamas mažos vertės viešųjų pirkimų procedūras už 192,2 tūkst. Lt. Pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 15 dalies 2 punktą maksimali šiam objektui mažos vertės pirkimų suma galėjo būti 8 tūkst. Lt.

– Policijos departamentas, vykdydamas supaprastintą atvirą šovinių pirkimo konkursą, nesivadovavo Viešųjų pirkimų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 8 punktu, nes šoviniams, esantiems karinės įrangos sąraše, įsigyti taikomas Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymas. Taigi departamentas vykdydamas pirkimą taikė netinkamą įstatymą, be to, nesilaikė jo 24 straipsnio 7 dalies, kad pirkimo skelbimas yra sudedamoji pirkimo sąlygų dalis – skelbime nurodė informaciją, kuri neatitinka pirkimo sąlygų, t. y. nurodė, kad pirkimas nėra suskaidytas į pirkimo dalis, o pirkimo sąlygose nurodė, kad pirkimą sudaro dvi dalys.

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos Lietuvos kelių policijos tarnyba ir Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas pirkė prekių, paslaugų ir darbų be viešųjų pirkimų procedūrų už 279,1 tūkst. Lt, Policijos departamentas skelbime nurodė informaciją, kuri neatitinka pirkimo sąlygų, o Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas viršijo mažos vertės pirkimo sumą. Tokiu būdu neužtikrino, kad būtų pasiektas Viešųjų pirkimų įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas pirkimo tikslas – sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti reikalingų prekių racionaliai naudojant lėšas.

2.8.2. Dėl turto nuomos

Policijos departamentas ir jam pavaldžios įstaigos – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Utenos, Marijampolės, Alytaus, Telšių apskričių vyriausieji policijos komisariatai, Lietuvos viešosios policijos rinktinė „Vytis“ neužtikrino, kad turtas būtų valdomas siekiant maksimalios naudos visuomenei, o sandoriai dėl turto turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių

disponavimą, valstybės nustatytais atvejais ir būdais, kaip tai nustatyta Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁵⁹ 8¹ straipsnio 2 ir 4 dalyje.

Nustatyta atvejų, kai policijos įstaigos leido kitiems juridiniams asmenims naudoti patikėjimo teise valdomą turtą minėtame įstatyme nenustatytais būdais ir dėl to negavo su turto nuoma susijusių pajamų.

- Policijos departamentas, teikdamas pasaugos paslaugą, suteikė teisę pasaugos davėjui naudotis turtu įstatyme nenustatytais būdais. Policijos departamentas, vykdydamas ilgalaikę pasaugos paslaugos teikimo sutartį, pasaugos davėjui įsipareigojo teikti pasaugos paslaugą ir suteikė teisę naudotis dviem atskirom patalpomis: viena skirta pasaugos objektui skaičiuoti ir saugoti iki pasaugos objektas bus perduotas Policijos departamentui pasaugai ir kita patalpa – dviejų kompiuterizuotų darbo vietų įrengimui. Nustatyta, kad laikinomis konstrukcijomis atitvertoje patalpoje įrengtos dvi kompiuterizuotos darbo vietos, kuriose sutarties galiojimo laikotarpiu dirba du pasaugos davėjo darbuotojai. Šioje patalpoje įvesta Policijos departamentui nepriklausanti telefono (fakso) ryšio linija.
- Utenos, Kauno, Šiaulių, Marijampolės apskričių vyriausieji policijos komisariatai, jiems priklausančiose patalpose leido neatlygintinai pastatyti pardavimo automatus, mokėjimo terminalus.

Policijos departamentui pavaldžios įstaigos išnuomojo patikėjimo teise valdomą turtą ne viešo konkurso būdu⁶⁰, dėl to turtas buvo išnuomotas ne rinkos kaina. Įstaigos nesilakė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 14 straipsnio 5 dalies nuostatų, nes sudarydamos sutartis nenustatė arba nustatė mažesnius delspinigius, taip pat įsipareigojo atlyginti už išnuomoto turto pagerinimą.

- Panevėžio ir Telšių apskričių vyriausieji policijos komisariatai išnuomojo administracines patalpas neskelbdami viešo konkurso, taigi nesivadovavo įstatymo 14 straipsniu.
- Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Alytaus, Telšių vyriausieji policijos komisariatai turto nuomos sutartyse delspinigių nenustatė arba nustatė mažesnius nei 0,05 proc. už kiekvieną pavėluotą dieną, taigi nesivadovavo įstatymo 14 straipsnio 5 dalimi.
- Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas sudarė sutartį, kuria įsipareigojo atlyginti nuomininkui už išnuomoto turto pagerinimą, tai prieštarauja įstatymo 14 straipsnio 5 daliai. Jeigu, nuomos sutarčiai pasibaigus, nuomininkas pareikalaus atlyginti už išnuomoto turto pagerinimą, komisariatas turės papildomų išlaidų, kurias padengs iš valstybės biudžeto lėšų.
- Kauno, Klaipėdos, Utenos apskričių vyriausieji policijos komisariatai ir Lietuvos viešosios policijos rinktinė „Vytis“ nesivadavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimo Nr.1524 „Dėl valstybės materialiojo turto nuomos“ 3.6 punktu, nes sudarė turto nuomos sutartis ilgesniam nei 10 metų laikotarpiui ir sudarė sąlygas nuomos sutarčiai tapti neterminuotai.
- Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nesivadavo Valstybės materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo taisyklių⁶¹ 27.3 punktu, nes sudarydamas turto nuomos sutartį nenustatė turto nuomos mokesčio mokėjimo terminų. Todėl komisariatas negalėjo kontroliuoti sutartinių įsipareigojimų vykdymo.

Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Utenos, Telšių ir Alytaus apskričių vyriausieji policijos komisariatai pagal sudarytas turto nuomos sutartis neskaiciavo ir nereikalavo delspinigių iš nuomininkų, kai šie vėluodavo sumokėti nuomos mokesť sutartyje nustatytais terminais.

- Vilniaus apskrities vyr. policijos komisariatas neskaiciavo ir nereikalavo sumokėti delspinigių pagal turto nuomos sutartis, sudarytas dėl arklidžių, garažo, stogo dalies, ploto mokėjimo terminalui, ploto pinigų išdavimo aparatui, patalpų visuomeninio maitinimo paslaugoms teikti nuomos;
- Kauno apskrities vyr. policijos komisariatas neskaiciavo ir nereikalavo sumokėti delspinigius pagal patalpų visuomeninio maitinimo paslaugoms teikti ir patalpų draudimo paslaugoms teikti nuomos sutartis,
- Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas neskaiciavo ir nereikalavo sumokėti

⁵⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 Nr. IX-900 redakcija).

⁶⁰ Ten pat, 14 str.

⁶¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1524.

administracinių patalpų nuomos delspinigių;

- Utenos apskrities vyr. policijos komisariatas nereikalavo administracinių patalpų nuomos delspinigių;
- Telšių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas neskaičiavo ir nereikalavo administracinių patalpų nuomos ir mechaninių dirbtuvių nuomos delspinigių;
- Alytaus apskrities vyr. policijos komisariatas neskaičiavo ir nereikalavo mokėjimų terminalo turto nuomos delspinigių;
- Vilniaus apskrities vyr. policijos komisariatas pagal perimtas vykdyti nuomos sutartis iš Lietuvos viešosios policijos rinktinės „Vytis“ neskaičiavo ir nereikalavo sumokėti delspinigių už apsaugos sargybinio namelio nuomą.

Policijos sistemoje nustatyti sisteminiai turto nuomą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai. Policijos įstaigos neužtikrino, kad turtas būtų valdomas siekiant maksimalios naudos visuomenei, nes kitiems juridiniams asmenims leido neatlygintinai naudotis turtu ir dėl to negavo su jo nuoma susijusių pajamų, išnuomojo patikėjimo teise valdomą turtą tokiomis sąlygomis, kurios leido jo nuomininkams išsinuomoti turtą ne rinkos kaina, ar gauti naudą, nekontroliavo sutartinių įsipareigojimų.

Tokiu būdu įstaigų vadovai neužtikrino, kad būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų, racionalaus lėšų ir turto naudojimo, taigi pažeidė Biudžetinių įstaigų įstatymo⁶² 9 straipsnio 2 dalies 2 ir 6 punktus.

Audito metu buvo pateikta pastabų, dalis neatitikimų ištaisyta 2013 metais.

2.8.3. Dėl sutarčių vykdymo kontrolės ir administravimo

Policijos departamentui pavaldi įstaiga nepakankamai kontroliavo sudarytos sutarties vykdymą, todėl buvo nevykdomi sutartiniai įsipareigojimai ir neužtikrinamas su sutarties nevykdymu susijusių nuostolių atlyginimas.

Klaipėdos vyriausiasis policijos komisariatas, vykdydamas investicijų projektą „Klaipėdos AVPK Palangos miesto policijos komisariato pastato Palangoje, Ganyklų g. 30, rekonstravimas“, 2012 metais pasirašė 4 499,9 tūkst. Lt vertės sutartį, kurioje nurodyti darbai turėjo būti atlikti iki 2012 metų pabaigos. Pasibaigus sutarties vykdymo terminui, atlikta darbų tik už 189,4 tūkst. Lt, tai sudaro 4 proc. sutarties vertės. Komisariatas, rangovui neatlikus darbų sutartyje nustatytais terminais, neskaičiavo ir nereikalavo delspinigių už kiekvieną pavėluotą dieną nuo kalendoriniame darbų grafike neįvykdytų darbų. Rangovui vilkinant darbus, komisariatas nepasinaudojo sutartyje nustatytu sutarties vykdymo užtikrinimu, nes draudikui laiku nepateikė visos informacijos apie statybos darbų eigą. Dėl išdėstytų dalykų komisariatas neužtikrino, kad investicijų projektas būtų įgyvendintas laiku ir suplanuotos apimties. Neišsireikalavęs sutarties vykdymo užtikrinimo, komisariatas negalės padengti nuostolių, kurie gali atsirasti dėl sutarties neįvykdymo.

Policijos departamentui pavaldi įstaiga Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas netinkamai administravo sutartinių įsipareigojimų vykdymą, todėl laiku

⁶² Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas. 1995-12-05 Nr. I-1113.

negavo su delspinigiais susijusių pajamų ir neatliko veiksmų, užtikrinančių, kad būtų atlyginti su sutarties vykdymu susiję nuostoliai. Taigi neužtikrino racionalaus ir taupaus lėšų naudojimo, kaip tai nustato Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 6 punktas.

2.8.4. Dėl reprezentacinių išlaidų

Policijos departamento strateginio planavimo grupė 2012 metais priėmė sprendimą⁶³ dalyvauti komerciniame televizijos projekte ir dalyvavimo išlaidoms padengti skirti iki 40 tūkst. Lt.

Dėl šio sprendimo departamentas atliko viešojo pirkimo procedūras ir pirkė chorvedžio, choro repetitijų, choreografo, stilistės-siuvėjos, kūrinių aranžavimo ir partitūrų rašymo paslaugas, o išlaidas priskyrė reprezentacinėms išlaidoms. Nustatė, kad siekta ne įstaigos ar policijos veiklos reprezentavimo tikslo, o dalyvavimo televizijos komerciniame muzikiniame projekte, nes Policijos departamentas, atlikdamas viešojo pirkimo procedūras, pirkimo objektu įvardino televizijos projekto organizavimo paslaugas, o ne įstaigos veiklos viešinimo paslaugas. Taigi Policijos departamentas nesilaikė Valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklių⁶⁴ 2.6 punkto, nes reprezentacinėms išlaidoms priskyrė išlaidas, nenustatytas taisyklėse.

Policijos departamentas dalyvavimo televizijos projekte išlaidas priskyrė prie reprezentacinių išlaidų, todėl neužtikrino, kad įstaigos valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami įstaigos funkcijoms vykdyti, kaip tai nustato Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁶⁵ 14 straipsnio 1 dalies 1 punktas.

3. Kiti pastebėjimai

3.1. Dėl valstybės biudžeto lėšų, panaudotų už priverstinės pravaikštos laiką ir neturtinei žalai apmokėti, susigrąžinimo

Ministerija nesiėmė pakankamų priemonių dėl žalos, atsiradusios teismo sprendimu pripažintam neteisėtai atleistam darbuotojui išmokėjus jam priklausančias išmokas, atlyginimo ir taip neužtikrino, kad valstybės biudžeto lėšos būtų sugrąžintos į valstybės biudžetą.

Valstybinio finansinio (teisėtumo) audito 2012 m. liepos 19 d. ataskaitoje Nr. FA-P- 40-3-51 „Dėl Vidaus reikalų ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ konstatuota, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir jai pavaldi įstaiga Valstybės tarnybos departamentas valstybės biudžeto lėšas panaudojo neteisėtai atleisto ir teismo sprendimu grąžinto darbuotojo darbo užmokesčiui už priverstinės pravaikštos laiką, piniginei kompensacijai už

⁶³ Policijos departamento Strateginio planavimo grupės 2012-11-20 posėdžio protokolas Nr. 5-IL-1685.

⁶⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-17 nutarimu Nr. 919.

⁶⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430

priverstinės pravaikštos laikotarpiu nepanaudotas kasmetines atostogas, neturtinei žalai ir dėl neteisėtai atleisto darbuotojo grąžinimo iš einamųjų pareigų atleistos darbuotojos išeitinei išmokai sumokėti 208,5 tūkst. Lt.

Ministerija Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui pateikė prašymą atnaujinti procesą dėl Valstybės tarnybos departamento direktorius atleidimo. Teismas 2012 m. gegužės 11 d. nutartimi atnaujino procesą ir perdavė bylą nagrinėti iš naujo. Atlikdami Vidaus reikalų ministerijos 2012 metų valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą nustatė, kad Vyriausiasis administracinis teismas 2012-07-23 nutartimi (administracinė byla Nr. A⁵⁵²-2748/2012) priėmė sprendimą ministerijos prašymą atnaujinti procesą atmesti ir Vyriausiojo administracinio teismo 2011-09-15 sprendimą palikti nepakeistą. Taip pat priteisė buvusiam direktoriui sumokėti 480 Lt atstovavimo išlaidų. Pasibaigus teisiniams procesams darytina išvadą, kad valstybės biudžetui padaryta 208,5 tūkst. Lt žala.

Ministerija, Vyriausiajam administraciniam teismui 2012-07-23 priėmus nutartį, kuria paliko galioti minėto teismo 2011-09-15 sprendimą dėl Valstybės tarnybos departamento direktoriaus neteisėto atleidimo, nesiėmė veiksmų viešam interesui ginti. Todėl Valstybės kontrolė, vadovaudamasi Valstybės kontrolės įstatymo⁶⁶ 21 straipsnio 1 dalimi ir Prokuratūros įstatymo⁶⁷ 19 straipsniu, 2013-05-10 raštu Nr. S-(40-2194)-1099 kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą dėl viešo intereso gynimo.

Ministerija dėl neteisėto atleidimo nesiėmė veiksmų viešam interesui ginti, todėl Valstybės kontrolė kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą dėl viešo intereso gynimo.

3.2. Dėl Bendrojo pagalbos centro informacinės sistemos aptarnavimo paslaugų pirkimo

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui pavaldi įstaiga Bendrasis pagalbos centras sudarė sutartį dėl centro informacinės sistemos, esančios Vilniuje, aptarnavimo paslaugų pirkimo už 399 tūkst. Lt ir pagal ją 2012 metais įsigijo paslaugų už 199,5 tūkst. Lt. Šio pirkimo vykdymą įvertinusi Viešųjų pirkimų tarnyba nustatė pažeidimų ir nurodė, kad jie turėjo įtakos pirkimo rezultatui ir tikslui, o sutartis sudaryta pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus. Tarnyba pažymėjo, kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2011-12-14 nutartyje (civilinė byla Nr. 3K-3-507/2011) nurodė, jog „*Nustačius perkančiosios organizacijos veiksmams padarytus viešųjų pirkimų principų ar viešuosius pirkimus reglamentuojančių imperatyviųjų teisės normų pažeidimus, jau sudaryta viešojo pirkimo sutartis turėtų būti pripažinta niekine (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.80 straipsnis). Panaikinus sprendimą dėl imperatyviųjų teisės normų pažeidimo,*

⁶⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymas, 1995-05-30 Nr. I-907 (2001-12-13 Nr. IX-650 redakcija).

⁶⁷ Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymas, 1994-10-13 Nr. I-599 (2003-04-22 Nr. IX-1518 redakcija).

perkančiosios organizacijos sprendimo pagrindu sudarytos viešojo pirkimo sutarties galiojimas negali būti pateisinamas.“ ir pateikė nuomonę, kad Bendrasis pagalbos centras turėtų nutraukti minėtą sutartį ir, esant poreikiui, organizuoti naują viešąjį pirkimą. Bendrasis pagalbos centras neatsižvelgė į Viešųjų pirkimų tarnybos nuomonę ir nenutraukė sutarties, sudarytos pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymą, ir per 2012 metus įsigijo centro informacinės sistemos aptarnavimo paslaugų už 199,5 tūkst. Lt.

Bendrasis pagalbos centras sutarties nenutraukė ir pirkimo centro informacinės sistemos aptarnavimo paslaugas pagal sutartį, sudarytą pažeidžiant Viešųjų pirkimų įstatymą, nors Viešųjų pirkimų tarnyba pateikė nuomonę, kad centro informacinės sistemos aptarnavimo paslaugų sutartis turėtų būti nutraukta. Taigi Bendrasis pagalbos centras, nesilaikydamas Viešųjų pirkimų įstatymo, 2012 metais pirkė pagal šią sutartį 199,5 tūkst. Lt vertės paslaugų.

3.3. Dėl Policijos departamento ankstesnių metų audito rekomendacijų įgyvendinimo

Valstybinio audito ataskaitoje dėl Policijos departamento 2010 metų finansinio (teisėtumo) audito rezultatų⁶⁸ konstatuota, kad Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas suteikė teisę Lietuvos kelių policijos tarnybai naudotis patalpomis, esančiomis Giraitės g. 3, Vilniuje, kurių neperdavė nė vienu iš Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytų turto perdavimo būdų. Audito ataskaitoje Lietuvos kelių policijos tarnybai rekomenduota kreiptis į Vilniaus apskrities vyriausiąjį policijos komisariatą dėl patalpų perėmimo, o Vilniaus apskrities vyriausiąjį policijos komisariatui – perduoti naudojamas patalpas, vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu. Audito metu nustatėme, kad rekomendacijos neįgyvendintos.

Dėl turto perdavimo naudojimui kitai įstaigai ne pagal teisės aktų reikalavimus Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas 2012 metais pripažino ir finansinėse ataskaitose nurodė 54,7 tūkst. Lt komunalinių paslaugų sąnaudų, kurias patyrė Lietuvos kelių policijos tarnyba, kuri savo finansinėse ataskaitose tų pačių sąnaudų nenurodė. Taigi neužtikrino, kad įstaigos finansinių ataskaitų rinkiniai tikrai ir teisingai parodytų jų patirtas sąnaudas, pajamas ir grynąjį turtą, kaip tai nustato Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 3 straipsnio 1 dalis.

⁶⁸ Valstybinio audito ataskaita, 2011-05-31 Nr. FA-P-40-5-50.

4. Rekomendacijos

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir siekdami, kad Vidaus reikalų ministerija, jai pavaldžios ir vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigos pateiktų teisingas finansines ir kitas ataskaitas, o skirtus asignavimus ir turtą naudotų teisėtai, rekomenduojame:

Vidaus reikalų ministerijai:

1. Užtikrinti, kad būtų pašalintos ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų padarytos apskaitos klaidos, ir nustatyti papildomas kontrolės priemonės, kad apskaita būtų tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis VSAFAS (1.1.1–1.1.3 skirsniai, 8–13 psl.).
2. Spręsti klausimą dėl centrinės perkančios organizacijos statuso suteikimo Ginklų fondui ir valstybės įstaigų centralizuoto aprūpinimo ginkluote, ir užtikrinti, kad ginkluotė būtų perkama taikant teisės aktuose nustatytas viešųjų pirkimų procedūras (2.1.1 ir 2.1.2. skirsniai, 16–19 psl.).
3. Užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos perduotų patikėjimo teise valdomą turtą teisės aktų nustatyta tvarka (2.2 ir 2.3 poskyriai, 22–23 psl.).
4. Imtis priemonių, kad pavaldžios įstaigos turtą ir valstybės biudžeto asignavimus naudotų įstaigų programoms ir funkcijoms vykdyti (2.2 ir 2.3 poskyriai, 23–25 psl.).
5. Vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigose spręsti apmokėjimo už darbą naktį švenčių dienomis klausimą (2.4 poskyris, 24–26 psl.).
6. Įstaigoms, 2012 metų biudžeto lėšas panaudojusioms ateinančių laikotarpių išlaidoms dengti, sumažinti 2013 metams skirtus valstybės biudžeto asignavimus (2.7 poskyris, 26–27 psl.).

Policijos departamentui:

1. Užtikrinti, kad būtų pašalintos Policijos departamentui pavaldžių įstaigų padarytos apskaitos klaidos, ir nustatyti papildomas kontrolės priemonės, kad apskaita būtų tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis VSAFAS (1.1.3 skirsnis, 12–13 psl.).
2. Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų pagal 2012-12-31 būklę ataskaitą teikti teisingą (1.3 poskyris, 15 psl.).
3. Spręsti klausimą dėl ginkluotės pirkimo Ginklų fondo įstatyme nustatyta tvarka ir taip racionaliau panaudoti valstybės biudžeto lėšas (2.1.3 skirsnis, 19–21 psl.).
4. Užtikrinti, kad Policijos departamentas ir pavaldžios įstaigos prekes, paslaugas ir darbus pirktų vadovaudamosi Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka (2.8.1 skirsnis, 27–28 psl.).
5. Įpareigoti ir kontroliuoti, kad pavaldžios įstaigos turtą išnuomotų viešojo nuomos konkurso būdu (2.8.2 skirsnis, 28–30 psl.).
6. Įpareigoti ir kontroliuoti, kad pavaldžios įstaigos turto nuomos sutartis patikslintų taip, kad jose būtų pateikiama visa teisės aktuose nustatyta privaloma informacija, o sutarčių

vykdytojams, pažeidusiems sutartinius įsipareigojimus, taikytų sutartyse nustatytas sankcijas (2.8.2 ir 2.8.3 skirsniai, 58–31 psl.).

7. Biudžeto lėšas reprezentacinėms išlaidoms naudoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-17 nutarimu Nr. 919 patvirtintomis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklėmis (2.8.4 skirsnis, 31 psl.).

8. Įpareigoti Vilniaus apskrities vyriausiąją policijos komisariatą ir Lietuvos kelių policijos tarnybą vykdyti ankstesniais metais pateiktą audito rekomendaciją – turtą disponuoti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais būdais (3.3 poskyris, 33 psl.).

Rekomendacijos dėl ataskaitoje nurodytų reikšmingų dalykų, nustatytų pavaldžiose įstaigose, šioms įstaigoms buvo teiktos raštais (žr. 1 ir 2 priedus). Iki audito pabaigos neįgyvendintas rekomendacijas pateikiame rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. ataskaitos 3 ir 4 priedus), kuriame jų įgyvendinimo priemonės ir terminus nurodė audituoti subjektai.

4-ojo audito departamento direktorius

Rimvidas Aleliūnas

4-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Rasa Kislovskienė

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
1 priedas

Raštai Vidaus reikalų ministerijai ir pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Vilniaus apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-27	S-(40-2769)-1454
2.	Bendrasis pagalbos centras	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-27	S-(40-2769)-1455
3.	Specialioji priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-27	S-(40-2769)-1462
4.	Marijampolės apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-27	S-(40-2769)-1463
5.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-04	S-(40-2769)-1541
6.	Telšių apskrities priešgaisrinė gelbėjimo valdyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-05	S-(40-2769)-1590
7.	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-05	S-(40-2769)-1591
8.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-08	S-(40-2769)-1596
9.	Sveikatos priežiūros tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos Trakų medicininės reabilitacijos centras	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-08	S-(40-2769)-1597
10.	Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-08	S-(40-2769)-1598
11.	Viešojo saugumo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-08	S-(40-2769)-1600
12.	Vidaus reikalų ministerijos Autoūkis	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-08	S-(40-2769)-1601
13.	Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-08	S-(40-2769)-1602
14.	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-09	S-(40-2769)-1611
15.	Turto valdymo ir ūkio departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-09	S-(40-2769)-1615
16.	Vidaus reikalų ministerija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-12	S-(40-2769)-1687

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
 atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 2 priedas

Raštai Policijos departamentui ir pavaldžioms įstaigoms

Eil. Nr.	Įstaiga	Antraštė	Registracijos data	Dokumento numeris
1.	Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-18	S-(40-2769)-1396
2.	Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-19	S-(40-2769)-1402
3.	Telšių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-19	S-(40-2769)-1403
4.	Lietuvos kelių policijos tarnyba	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-21	S-(40-2769)-1426
5.	Lietuvos policijos mokykla	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-21	S-(40-2769)-1427
6.	Panevėžio apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-25	S-(40-2769)-1437
7.	Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-25	S-(40-2769)-1438
8.	Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-06-27	S-(40-2769)-1464
9.	Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-05	S-(40-2769)-1566
10.	Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-05	S-(40-2769)-1568
11.	Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-05	S-(40-2769)-1589
12.	Utenos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-05	S-(40-2769)-1590
13.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2013-07-12	S-(40-2769)-1688

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Vidaus reikalų ministerijoje
atlikto finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
3 priedas

Vidaus reikalų ministerijos rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.	Užtikrinti, kad būtų pašalintos ministerijos, jai pavaldžių įstaigų ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų padarytos apskaitos klaidos, ir nustatyti papildomas kontrolės priemonės, kad apskaita būtų tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis VSAFAS.	Vidaus reikalų ministerija	Parengti raštą įstaigų, kurių asignavimų valdytojas yra Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) ir ministro valdymo srities asignavimų valdytojų vadovams, įpareigojant pašalinti nustatytas apskaitos klaidas ir numatyti papildomas kontrolės priemones, kad ataskaitos būtų sudaromos vadovaujantis VSAFAS	Iki 2013-09-01
2.	Spręsti klausimą dėl centrinės perkančios organizacijos statuso suteikimo Ginklų fondui ir valstybės įstaigų centralizuoto aprūpinimo ginkluote, ir užtikrinti, kad ginkluotė būtų perkama taikant teisės aktuose nustatytas viešųjų pirkimų procedūras.	Vidaus reikalų ministerija	Parengti vidaus reikalų ministro įsakymą, skiriant Ginklų fondą prie VRM centrinei perkančiajai organizacijai ir įpareigojant vidaus reikalų centrines įstaigas ginkluotę pirkti iš Ginklų fondo prie VRM. Įpareigoti užtikrinti, kad viešieji pirkimai būtų vykdomi, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu.	Iki 2013-11-15
3.	Užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos perduotų patikėjimo teise valdomą turtą teisės aktų nustatyta tvarka.	Vidaus reikalų ministerija	Įpareigoti įstaigų vadovus pasitarimo pas vidaus reikalų ministrą metu.	Iki 2013-10-01
4.	Imtis priemonių, kad pavaldžios įstaigos turtą ir valstybės biudžeto asignavimus naudotų įstaigų programoms ir funkcijoms vykdyti.	Vidaus reikalų ministerija	Sustiprinti kontrolę.	Nuolat

5.	Vidaus reikalų ministro valdymo srities įstaigose spręsti apmokėjimo už darbą naktį švenčių dienomis klausimą.	Vidaus reikalų ministerija	Parengti įstaigoms išaiškinimą	Iki 2013-09-01
6.	Įstaigoms, 2012 metų biudžeto lėšas panaudojusioms ateinančių laikotarpių išlaidoms dengti, sumažinti 2013 metams skirtus valstybės biudžeto asignavimus.	Vidaus reikalų ministerija	Atlikti keitimą tarp programų, sumažinant biudžeto asignavimus Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai prie VRM – 35,4 tūkst. Lt; Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie VRM – 3,3 tūkst. Lt.	Iki 2013-12-10
Rekomendacijos raštuose				
1.	Patikėjimo teise valdomą valstybės turtą perduoti teisės aktų nustatyta tvarka.	VRM Autoūkis	Kartu su Policijos departamentu prie VRM ir Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie VRM išnagrinėti klausimą dėl pagal eksploatacijos sutartis skirtų automobilių perdavimo panaudos pagrindais ir pateikti pasiūlymus VRM.	Iki 2013-11-01
2.	Įstaigos turtą ir valstybės biudžeto asignavimus naudoti įstaigos programoms ir funkcijoms vykdyti.	VRM Autoūkis	Išanalizuoti tolimesnį policijos automobilių užpildymo iš VRM Autoūkio degalų kolonėlių poreikį ir jam esant gauti leidimą (licenciją). Kartu pažymime, kad VRM Autoūkis naftos produktais neprekiauja, o tik pagal sutartis užpildo policijos įstaigų automobilius degalais ir išrašo sąskaitas išlaidoms kompensuoti (degalų įsigijimo kainomis)	Iki 2013-12-01
3.	Spręsti klausimą dėl prekybos didmenine ar mažmenine prekyba naftos produktais ir leidimo ar licencijos gavimo.	VRM Autoūkis		
4.	Sutvarkyti ilgalaikio apskaitą pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto reikalavimus.	Vadovybės apsaugos departamentas prie VRM	Sustiprinti kontrolę, kad turto apskaita būtų vykdoma pagal VSAFAS reikalavimus.	Nuolat
5.	Sutvarkyti ilgalaikio turto ir sąnaudų apskaitą pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie VRM	Sustiprinti kontrolę, kad apskaita būtų vykdoma pagal VSAFAS reikalavimus.	Nuolat
6.	Nustatyti papildomas kontrolės priemones, kurios užtikrintų, kad valstybės biudžeto asignavimai nebūtų naudojami ateinančių biudžetinių metų išlaidoms dengti.	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie VRM	Įpareigoti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie VRM Finansų skyriaus vedėją užtikrinti, kad metams pasibaigus likę nepanaudoti biudžeto asignavimai būtų grąžinti į Valstybės išdo sąskaitą.	Iki kiekvienų metų sausio 10 d.

7.	Sukurti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad ginkluotė būtų įsigyjama taikant teisės aktuose, reglamentuojančiuose Viešuosius pirkimus, nustatytas viešųjų pirkimų procedūras.	Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie VRM	Parengti viešųjų pirkimų vidaus kontrolės taisyklės.	Iki 2013-09-30
8.	Nustatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad ginkluotė būtų įsigyjama vadovaujantis teisės aktu, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, nustatyta tvarka.	Viešojo saugumo tarnyba prie VRM	Parengti tarnybos vado įsakymą dėl Viešojo saugumo tarnybos prie VRM nuolatinės Viešųjų pirkimų komisijos sudėties pakeitimo. Viešojo saugumo tarnybos prie VRM Strateginio planavimo darbo grupei posėdžio metu aptarti šiuos klausimus su struktūrinių padalinių vadovais ir pasiūlyti atitinkamus valdymo sprendimus. Apie priimtus sprendimus informuoti Valstybės kontrolę ir VRM.	Iki 2013-07-19 Iki 2013-07-16
9.	Įstaigos turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo teisės aktu nustatyta tvarka.	Viešojo saugumo tarnyba prie VRM	Kartu su Turto valymo ir ūkio departamentu prie VRM parengti Vyriausybės nutarimo projektą dėl patalpų perdavimo VŠĮ Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų mokyklai.	Iki 2013-10-15
10.	Įstaigos turtą ir valstybės biudžeto asignavimus naudoti įstaigos programoms ir funkcijoms vykdyti.	Viešojo saugumo tarnyba prie VRM	Peržiūrėti bendradarbiavimo susitarimo nuostatas su VŠĮ Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų mokykla ir atsisakyti Viešojo saugumo tarnybai prie VRM nebūdingų susitarimo įsipareigojimų. Viešojo saugumo tarnybos prie VRM Strateginio planavimo darbo grupei parengti šio klausimo valdymo sprendimą ir informuoti Valstybės kontrolę.	Iki 2013-08-20 Iki 2013-08-01
11.	Planuoti asignavimus, o išlaidas apskaityti vadovaujantis finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-06-26 Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.	Turto valdymo ir ūkio departamentas prie VRM	Nurodyti atsakingiems asmenims, kad planuojant asignavimus ir apskaitant išlaidas būtų vadovaujama si finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K-184 (Žin., 2003, Nr. 69-3135; 2010, Nr. 36-1732) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija ir sutirpinti kontrolę.	Nuolat
12.	Sutvarkyti turto, sąnaudų ir pajamų apskaitą pagal Viešojo sektoriaus	Turto valdymo ir ūkio departamentas prie VRM	Įpareigoti Turto valdymo ir ūkio departamento prie VRM Apskaitos ir finansų skyriaus vedėją užkrinti, kad turto,	Nuolat

	apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus.		sąnaudų ir pajamų apskaita būtų tvarkoma vadovaujantis VSAFAS.	
13.	Nustatyti papildomas kontrolės priemonės, kurios užtikrintų, kad perkamų paslaugų ar darbų kainodara būtų nustatyta, kaip numato Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 patvirtinta Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodika.	Turto valdymo ir ūkio departamentas prie VRM	Patikslinti Turto valdymo ir ūkio departamento prie VRM viešųjų pirkimų vidaus kontrolės taisyklės nurodant pareigą atsakingiems asmenims įvertinti ir nustatyti, ar viešojo pirkimo dokumentuose nustatyta prekių, paslaugų ar darbų kainodara atitinka teisės aktų reikalavimus.	2013 m. IV ketvirtis
14.	Nustatyti papildomas kontrolės priemonės, kurios užtikrintų, kad valstybės biudžeto asignavimai nebūtų naudojami ateinančių biudžetinių metų išlaidoms dengti.	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos	Parengtas Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM vado įsakymas dėl papildomų biudžeto asignavimų naudojimo kontrolės priemonių (2013-07-09 Nr. 4-368)	Nuolat
15.	Ilgalaikio turto apskaitą sutvarkyti pagal atskirus turto vienetų, kaip numato Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-asis standartas.	Bendrasis pagalbos centras	Įpareigoti už apskaitą atsakingus darbuotojus ilgalaikio turto apskaitą tvarkyti pagal atskirus vienetų, kaip numato VSAFAS 12-asis standartas.	Nuolat
16.	Sukurti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad prekės ir paslaugos būtų perkamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.	Bendrasis pagalbos centras	Kiekvienam didesnės apimties pirkimui sudaryti atskirą Viešojo pirkimo komisiją.	Nuolat
17.	Priemokas už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, darbuotojams mokėti tik pagal Darbo kodekso 194 straipsnio nuostatas.	Marijampolės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba	Valdybos viršininkas 2013 m. liepos 3 d. kreipėsi su prašymu Nr. V1-897 į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie VRM dėl apmokėjimo už darbą, kai naktį dirbama švenčių dienomis, mokėjimo tvarkos nustatymo.	
18.	Spręsti klausimą dėl transporto paslaugų teikimo ir jų įkainių patvirtinimo.	Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba	Parengti Vilniaus APGV viršininko įsakymą „Dėl Vilniaus APGV turto nuomos teikimo ir įkainių patvirtinimo.	Iki 2013-09-01

19.	Užtikrinti, kad informacija apie turtą, gautą pagal panaudą, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte būtų nurodoma pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 19-ojo standarto reikalavimus.	Telšių apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba	Informaciją pateikti 2013 m. pirmo pusmečio finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.	Iki 2013-07-31
20.	Priemokas už darbą, kai darbas naktį dirbamas švenčių dienomis, darbuotojams mokėti tik pagal Darbo kodekso 194 straipsnio nuostatas.	Telšių apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdyba	Kreiptasi į Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą prie VRM 2013-07-08 raštu Nr.3-432(4.43) „Dėl priemokų už darbą, kai naktį dirbama švenčių dienomis, mokėjimo tvarkos nustatymo“	
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: VRM vyriausiasis patarėjas Bronislavas Deveikis, tel. (8 5) 271 7223, el. p. bronislavas.deveikis@vrm.lt				

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Vidaus reikalų ministerijos
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“
4 priedas

Policijos departamento rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.	Užtikrinti, kad būtų pašalintos Policijos departamentui pavaldžių įstaigų padarytos apskaitos klaidos, ir nustatyti papildomas kontrolės priemones, kad apskaita būtų tvarkoma ir finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis VSAFAS.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Įvertinti policijos įstaigų atliktus veiksmus Valstybės kontrolės nustatytoms apskaitos klaidoms pašalinti ir pateiktoms rekomendacijoms įgyvendinti, esant poreikiui – padėti šalinti trūkumus. Su nustatytais apskaitos tvarkymo klaidomis supažindinti visų policijos įstaigų finansų padalinių darbuotojus. Atsižvelgti į Valstybės kontrolės nustatytas apskaitos tvarkymo klaidas – pajamas, gautas už tarnybinių butų nuomą, priskirti pagrindinės veiklos kitoms pajamoms (Finansų ministerijos 2013 m. liepos 5 d. atsakymas Nr. ((6.3-01)-5K-1314050)-6K-1305964 į Policijos departamento 2013-06-14 paklausimą Nr. 5-S-2376). Tobulinti Policijos departamento ir policijos įstaigų naudojamą programinę įrangą apskaitai tvarkyti, pagal galimybes programinėje įrangoje nustatyti kontrolės procedūras apskaitos klaidoms išvengti.	Iki 2013-09-02 Nuolat 2013–2015 m.
2.	Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai išsipareigojimų pagal 2012-12-31 būklę ataskaitą teikti teisingą.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Finansų ministerijai parengtas paklausimas dėl finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai išsipareigojimų ataskaitos sudarymo (Policijos departamento 2013-07-08 raštas Nr. 5-S-2629). Ataskaitą teikti pagal Finansų ministerijos išaiškinimą.	Nuolat

3.	Spręsti klausimą dėl ginkluotės pirkimo Ginklų fondo įstatyme nustatyta tvarka ir taip racionaliau panaudoti valstybės biudžeto lėšas.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	LR ginklų fondui prie VRM (toliau – Fondas) teikti paraiškas dėl policijai reikalingų ginklų, šaudmenų, sprogmenų ir specialiųjų priemonių įsigijimo.	Iki kiekvienų metų kovo 1 d.
4.	Užtikrinti, kad Policijos departamentas ir pavaldžios įstaigos prekės, paslaugas ir darbus pirktų vadovaudamosi Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Sustiprinti Policijos departamento ir policijos įstaigų viešųjų pirkimų kontrolę planuojant, organizuojant ir vykdant viešuosius pirkimus atliekant vidaus kontrolės procedūras. Organizuoti už viešuosius pirkimus atsakingų policijos įstaigų darbuotojų mokymus.	2013 m. IV ketvirtis
5.	Įpareigoti ir kontroliuoti, kad pavaldžios įstaigos turtą išnuomotų viešojo nuomos konkurso būdu.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Parengti policijos generalinio komisaro įsakymą dėl valstybės turto nuomos tvarkos. Tikrinti turto nuomos klausimus atliekant vidaus kontrolės procedūras.	Iki 2013-10-01
6.	Įpareigoti ir kontroliuoti, kad pavaldžios įstaigos turto nuomos sutartis patikslinti taip, kad jose būtų pateikiama visa teisės aktuose nustatyta privaloma informacija, o sutarčių vykdytojams, pažeidusiems sutartinius įsipareigojimus, taikytų sutartyse nustatytas sankcijas.	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Parengti policijos generalinio komisaro įsakymą, įpareigojantį policijos įstaigas turto nuomos sutartis patikslinti taip, kad jose būtų pateikiama visa teisės aktuose nustatyta privaloma informacija, pašalinti Valstybės kontrolės nustatyti trūkumai ir su Policijos departamentu derinamos naujai sudaromos turto nuomos sutartys.	Iki 2013-10-01
7.	Biudžeto lėšas reprezentacinėms išlaidoms naudoti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-17 nutarimu Nr. 919 patvirtintomis Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų naudojimo reprezentacinėms išlaidoms taisyklėmis	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Policijos departamento padaliniais ir policijos įstaigoms išsiųsti papildomą informaciją dėl reprezentacinių išlaidų reikalavimus atitinkančių išlaidų pripažinimo ir apskaitos.	Iki 2013-10-01
8.	Įpareigoti Vilniaus apskrities vyriausiąją policijos komisariatą ir Lietuvos kelių policijos tarnybą vykdyti ankstesniais metais pateiktą audito rekomendaciją – turtą	Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	Atsižvelgti į tai, kad 2013 m. liepos 10 d. tarp Vilniaus aps. VPK ir UAB „Litectus“ pasirašyta patalpų Mėnulio g., Vilniuje, nuomos sutartis ir kad kartu įsikurs ir Lietuvos kelių policijos tarnyba, pavesti Vilniaus aps. VPK ir Lietuvos	Iki 2014-01-01

	disponuoti Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytais būdais.		kelių policijos tarnybai suderinti tarpusavyje atsiskaitymą už nuomojamų patalpų komunalines paslaugas pagal užimamą plotą, perskirstyti tam tikslui skiriamus asignavimus tarp šių policijos įstaigų.	
Rekomendacijos raštuose				
1.	Ilgalaikį materialųjį turtą nuomoti viešojo konkurso būdu, kaip numatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.	Kauno apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Nutraukti paslaugų teikimo sutartis ir kreiptis į Policijos departamentą dėl sutikimo viešojo konkurso tvarka 10 metų išnuomoti patalpų plotus savitarnos mokėjimo terminalams, kavos bei kitiems prekybos automatams įrengti.	Iki 2013-07-31
2.	Sukurti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų viešojo pirkimo dokumentų rengimo bei sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolę, darbų pirkimą taikant Viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas procedūras.	Tauragės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Parengti viešojo pirkimo dokumentų rengimo bei sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolės procedūrų aprašą. Parengti viešojo pirkimo sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolės taisykles.	Iki 2013-07-30 Iki 2013-07-15
3.	Išieškoti delspinigius už pavėluotai vykdytus darbus bei išreikalauti sutarties vykdymo užtikrinimo.	Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Apskaičiuoti delspinigius už pavėluotai vykdytus darbus ir pateikti sąskaitą. Nustatytu laiku nesumokėjus delspinigių, kreiptis į teismą dėl išieškojimo. Gavus teisinį Viešųjų pirkimų tarnybos vertinimą, kreiptis į draudimo bendrovę dėl sutarties vykdymo garanto. Draudimo bendrovei atsakius vykdyti įsipareigojimus, kreiptis į teismą dėl sutarties vykdymo užtikrinimo išieškojimo.	Iki 2013-11-30
4.	Turto ir pajamų apskaitą tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus, o pajamas už konfiskuoto turto pardavimą ir turto nuomą apskaityti vadovaujantis Viešojo sektoriaus subjektų privalomuoju bendruoju sąskaitų planu.	Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Informaciją pateikti 2013 m. pirmo pusmečio finansinės atskaitomybės ataskaitose	Iki 2013-06-30

5.	Turto pajamų ir sąnaudų apskaitą tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus, o darbdavio socialinio draudimo įmokas apskaityti vadovaujantis Viešojo sektoriaus subjektų privalomuoju bendruoju sąskaitų planu.	Marijampolės apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Papildyti sąskaitų planą dėl pajamų už tarnybinių butų nuomos ir juo vadovautis	Iki 2013-09-01
6.	Incijuoti turto nuomos sutarčių pakeitimus: nustatyti ne mažesnius kaip 0,05 proc. delspinigius už kiekvieną pavėluotą dieną ir maksimalų nuomos laikotarpį ne ilgesnį kaip 10 metų.	Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Patikslinti turto nuomos sutartis, nustatyti delspinigių dydį – ne didesnį kaip 0,05 proc. už kiekvieną pavėluotą dieną, ir maksimalų nuomos laikotarpį – ne ilgesnį kaip 10 metų.	Iki 2013-07-19
7.	Ilgalaikį materialųjį turtą nuomoti viešojo konkurso būdu, kaip numatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.	Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	Nutraukti mokėjimo paslaugų sutartį ir gavę Policijos departamento leidimą rengti patalpų nuomos viešąjį konkursą.	Nuolat
8.	Ilgalaikį turtą ir visas išlaidas, susijusias su jo paruošimu naudoti, registruoti apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto reikalavimus.	Lietuvos policijos mokykla	Su ilgalaikio turto atvežimu iki pirminės montavimo vietos susijusias išlaidas užregistruoti apskaitoje pagal 12-ojo VSAFAS reikalavimus.	Iki 2012-09-30
9.	Užtikrinti, kad Lietuvos kriminalinės policijos biurui ilgalaikis turtas būtų perduotas teisinga verte.	Lietuvos policijos mokykla	Ilgalaikį turtą perduoti Lietuvos kriminalinės policijos biurui, vadovaujantis VSAFAS 12-ojo standarto reikalavimais.	Iki 2012-09-30
10.	Finansinės būklės ataskaitą rengti vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 2-ojo standarto reikalavimais.	Lietuvos policijos mokykla	2013 metų III ketv. finansinės būklės ataskaitą pateikti vadovaujantis 2-ojo VSAFAS reikalavimais.	Iki 2012-09-30
11.	Planuoti asignavimus, o išlaidas apskaityti vadovaujantis finansų	Lietuvos policijos mokykla	Asignavimus ir išlaidas apskaityti vadovaujantis finansų ministro 2003-07-03 įsakymu	Nuolat

	ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (2010-06-26 Nr. 1K-085 redakcija) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.		Nr. 1K-184 patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija.	
12.	Sukurti vidaus kontrolės procedūras, užtikrinančias, kad prekės ir paslaugos būtų perkamos taikant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatytas procedūras.	Lietuvos kelių policijos tarnyba	Nutraukti degalų pylimą VRM Autoūkio degalinėje ir skelbti automobilių plovimo paslaugų mažos vertės supaprastintą viešąjį pirkimą.	Nuolat
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Renalda Statkevičiūtė, Investicijų planavimo ir techninės plėtros valdybos Planavimo ir plėtros skyriaus viršininkė, tel. (8 5) 271 9752				